

haitari.fi

Suomen Harmonikkaliitto ry:n jäsenlehti 3 • 2024

SUOSITTU MELODIABASSOMALLISTOMME

PIGINI
FISARMONICHE

75th
ANNIVERSARY
1946-2021

SIMBA

1-ÄÄNIKERTAINEN | MELODIABASSO
SOIVAT ÄÄNET 20/16 | 24 CM | 2,3 KG

SKYWALKER

2-ÄÄNIKERTAINEN | MELODIABASSO
SOIVAT ÄÄNET 34/34 | 31,5 CM | 4,9 KG

STUDIO NEO

2-ÄÄNIKERTAINEN | CONVERTOR
SOIVAT ÄÄNET 35/37 | 34 CM | 6,4 KG

CLASSIC NEO

2-ÄÄNIKERTAINEN | CONVERTOR
SOIVAT ÄÄNET 43/37 | 36 CM | 8,4 KG

46 DE LUXE

3-ÄÄNIKERTAINEN | CONVERTOR
SOIVAT ÄÄNET 46/42 | 39 CM | 10,4 KG

PRESTIGE

3-ÄÄNIKERTAINEN | CONVERTOR
SOIVAT ÄÄNET 52/49 | 41 CM | 11 KG

SUPER COMPACT

4-ÄÄNIKERTAINEN | CONVERTOR
CASSOTTO | SOIVAT ÄÄNET 52/49
41 CM | 12,2 KG

55 MASTER

4-ÄÄNIKERTAINEN | CONVERTOR
CASSOTTO | SOIVAT ÄÄNET 55/55
43 CM | 12,5 KG

CARACTER

3-ÄÄNIKERTAINEN | CONVERTOR
SOIVAT ÄÄNET 58/55 | 44 CM | 11,5 KG

58 DE LUXE

4-ÄÄNIKERTAINEN | CONVERTOR
CASSOTTO | SOIVAT ÄÄNET 58/55
44 CM | 13,2 KG

SIRIUS MILLENNIUM

KONSERTTIHARMONIKKA
4-ÄÄNIKERTAINEN | CONVERTOR
CASSOTTO | SOIVAT ÄÄNET 64/58
46,5 CM | 13,9 KG

NÒVA

KONSERTTIHARMONIKKA
4-ÄÄNIKERTAINEN | CONVERTOR
CASSOTTO | SOIVAT ÄÄNET 64/58
46,5 CM | 14,3 KG

PIGINI.FI

MAAHANTUONTI
JA MYYNTI

Harmonikkamyynä Eero Nissinen Oy
Sturenkatu 47, Helsinki
09 701 4449 | 045 851 2260
harmonikkamyynä.fi

Onni Elomaa soitti 2-rivisten sarjojen parhaat pisteet Pelimannimestaruuskisoissa.

- 4 | Puheenjohtajalta
- 5 | Alkutahdit
- 6 | Kimmo Pohjonen loi jälleen uutta
60-vuotisjuhlavuoteensa
- 8 | Hugo Honkanen on aina esitellyt ylpeänä
harmonikansoittoharrastustaan kavereille
- 10 | Jäsenistön kuulumisia Iisalmesta ja Turusta
- 12 | Toholammilla Unto Jutilan muistokonsertti
- 13 | Virossa harmonikan minifestivaali
- 14 | Esko Eerola (93 v.) on ollut
mukana jokaisella Harmonikkaristeilyllä
- 16 | Viljo Mannerjoki muutti harmonikkaverstaan
ja perheensä Naantalista Ikaalisiin
- 18 | Coupe Mondiale ensi kerran Castelfidardossa
- 20 | Pelimannimestaruuskisoissa kuultiin
yli sata kappaletta
- 22 | Kuvasatoa Ikaalisten Haitarikesästä
- 24 | Kalevi Kantolan ainutlaatuiset harmonikan
rakennekuvat esille
- 28 | Harmonikka ja katusoitto
nousivat otsikoihin Salossa
- 30 | Säveliä Neuvostoliitosta
- 34 | **Harmonikkateknikon vapaat sanat:**
Harmonikan tuotevirheet
- 40 | Hauskaa tekniikkatreeniä
- 45 | **SibAn nurkka:** Energisesti uuteen kauteen
- 47 | Mat Mathewsin syntymästä 100 vuotta
- 50 | **Marko Tikka:** Extempore-soittokaverit

Suomen Harmonikkaliitto ry:n jäsenlehti

haitari.fi

52. vuosikerta | 207. haitari.fi
3 # 2024 | syyskuu

Julkaisija

Suomen Harmonikkaliitto ry
Kyröselänkatu 3
39500 Ikaalinen
Puh. 044 493 6113
Y-tunnus 0701360-5

lehti@haitari.fi
toimisto@harmonikkaliitto.fi
www.harmonikkaliitto.fi

Haitari.fi -lehden toimittaja

Minna Plihtari
Puh. 040 553 8708
minna.plihtari@harmonikkaliitto.fi

Päätoimittaja ja liiton puheenjohtaja

Reijo Ahonen, Turenki

Hallituksen varapuheenjohtaja

Sami Pirttilahti, Riihimäki

Hallituksen jäsenet

Pasi Hirvonen, Liperi
Viljo Mannerjoki, Ikaalinen
Jonna Pirttijoki-Helander, Ilmajoki
Minna Ristamäki, Lappeenranta
Kaisa Ristiluoma, Rovaniemi
vj. Sirpa Kainulainen, Kontiolahti
vj. Kalle Kämäräinen, Mäntyharju

Jäsenasiat, lehden

tilaus- ja osoiteasiat sekä ilmoitukset

Marja-Leena Heikkilä
Puh. 044 493 6113
Toimisto avoinna arkin klo 9 - 15

Kirjapaino

PunaMusta, Forssa
ISSN 2489-9895

Kansi

Kimmo Pohjonen
Kuvaaja
Tuomo Manninen

Lehti nro 4-2024 ilmestyy viikolla 49.

Lehteen tarkoitettu aineisto lehden
osoitteeseen tai sähköpostiin 28.10.2024 mennessä.

Uuteen kauteen

Uusi lukuvuosi on jälleen pyörähtänyt käyntiin kaikilla harrastusrintamilla, niin myös musiikki- ja kansalaisopistoissa. Toiset ovat palanneet kesätauon jälkeen tutun asian äärelle, toiset ovat kääntäneet kokonaan uuden lehden elämässään uuden harrastuksen myötä. Kaikilla on pohjimmiltaan sama tavoite; saada mielekäästä sisältöä elämäänsä itsensä kehittämisen kautta.

Yleisesti ottaen musiikin, samoin kuin monien muidenkin lajien, harrastajapiireissä ongelmana saattaa olla osallistujien määrän väheneminen. Ikääntyvät, aiemmin aktiivisina toimineet henkilöt eivät enää ehkä jaksa osallistua, ja uusia, nuorempia tulokkaita ei riitä samaan tahtiin enää tilalle. Vaikka trendi tahtoo olla samankaltainen paikkakunnista tai alueista riippumatta, taitaa olla niin, että kokonaisuutena harmonikka on onnistunut ylläpitämään suosiotaan vähintään samanveroisesti muihin soittimiin ja soitinryhmiin verrattuna. Liialliseen tyytyväisyyteen ei kuitenkaan tule tuudittautua, vaan uusien harrastajien – ja sen myötä uusien jäsenten – hankkiminen on liiton (= meidän kaikkien) keskeinen tehtävä, samalla kun pyrimme tukemaan nykyisiä jäseniä eri tavoin heidän soittoharrastuksessaan. Yhtälö on yksinkertainen; mitä suurempi osa harmonikan harrastajista on liittomme jäseniä, sitä paremmin pystymme jatkossa tukemaan kaikkia harrastajia.

Liiton osalta viime ”kausi” saatiin päätökseen mukavissa merkeissä. Ikaalisten Haitarikesä onnistui mainiosti. Niin esiintyjien kuin yleisönkin kommentit heräsivät tyytyväisyyttä sekä ohjelman sisällön että järjestelyjen osalta. Siitä olemme liitossa kiitollisia.

Se, mitä ensi kesänä Ikaalisissa tapahtuu, on vielä avoinna. Neuvottelut on kuitenkin aloitettu niin kaupungin kuin Ikaalinen Span kanssa, ja liiton tavoite on, että Haitarikesä saisi jatkoa myös tulevaisuudessa. Tarkempaa tietoa on luvassa viimeistään seuraavassa lehdessä.

Toivotan kaikille liiton jäsenille ja harmonikansoiton harrastajille antoisaa lukuvuotta yhteisen, hienon harrastuksen parissa!

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Pasi Ukonen'.

Suomen Harmonikkainstituutti ostaa Ikaalisten Hanuritalon

♦ **Ikaalisten Hanuritalo** on sekä Harmonikkaliiton että -instituutin toimipaikka. Ikaalisten kaupungin omistamassa talossa on liiton ja instituutin työ- ja toimis-

tilat, arkistot, nuotistot ja kokoustilat. Kesäkuussa kaupunki hyväksyi Suomen Harmonikkainstituutin tekemän ostotarjouksen, joten Hanuritalo siirtyy syksyn aikana instituutin omistukseen.

Hanuritalo on rakennettu 1970-luvun alussa kaupunginjohtajan virka-asunnoksi. Kymmenen vuotta myöhemmin talo remontoitiin toimisto- ja näyttelykäyttöön. Liitto ja instituutti ovat käyttäneet taloa yli 20 vuotta ja vuonna 2006 sinne sijoitui myös kansainvälisen harmonikkaliiton CIA:n arkisto ja nuotisto. Talon käyttö jatkuu entisellään. ☺

Sibelius-Akatemian uudet opiskelijat

♦ **Sibelius-Akatemian 5,5-vuotiseen** harmonikan kandidaattiohjelmaan on hyväksytty opiskelemaan **Mantas Leonardo Lizzi, Jarno Tourunen** ja **Vilma Wirén**.

2,5-vuotiseen harmonikan maisteriohjelmaan on hyväksytty **Zimu Wang**. ☺

Ilmoita sähköpostiosoitteesi

♦ **Kannustamme** Harmonikkaliiton jäseniä ilmoittamaan toimistoon sähköpostiosoitteensa. Harmonikkaliitossa on siirrytty yhä enemmän sähköiseen viestintään, koska perinteisen postin lähettäminen on viime vuosina käynyt epävarmaksi ja hitaaksi. Mm. jäsenmaksulaskut lähetetään ensisijaisesti sähköpostitse. ☺

Tapani Haapasaarelle director musices arvonimi

Tapani Haapasaari.

KATI HURSTI

♦ **Tasavallan presidentti** on myöntänyt pitkän linjan harmonikansoiton opettajalle **Tapani Haapasaarelle** director musices -arvonimen.

Tapani Haapasaari on yli neljän vuosikymmenen ajan toiminut harmonikansoiton opettajana Kolarin ja Tunturi-Lapin alueella. Vuodesta 2001 hän on järjestänyt Ylläksen harmonikkaleiriä, jonka yhteydessä on myös vuodesta 2014 järjestetty Veikko Ahvenainen -harmonikkakilpailu. Tällä hetkellä molemmat ovat tauolla koronan sotkettua suunnitelmia.

Tapani Haapasaari on työllään pitänyt huolen, että pohjoisen Suomen harmonikansoittajat näkyvät ja kuuluvat myös valtakunnallisesti. Menestystä on tullut niin Pelimannimestaruuskilpailuissa kuin Kulmaisessa Harmonikassa.

Kulmaisessa Harmonikan hänen oppilaisinaan ovat voittaneet **Reijo Kumpulainen, Heidi Haapasaari** ja **Ukko-Pekka Yliranta**. Kahdessa viimeisessä Kulmaisessa Harmonikan finaalissa soitti menestyksekkäästi hänen oppilaansa **Marko Haapapuro**. ☺

Perhejäseneksi Harmonikkaliittoon

♦ **Harmonikkaliittoon voi liittyä myös perhejäseneksi.** Perhejäsenelle ei toimiteta omaa Haitari.fi-lehteä ja perhejäsenen tulee asua samassa osoitteessa varsinaisen jäsenen kanssa. Perhejäsenen jäsenmaksu on alhaisempi kuin varsinaisen jäsenen. Alle 18-vuotiailta maksu on 10 € ja yli 18-vuotiailta 25 € vuodessa. Liiton jäsenedut lehteä lukuun ottamatta ovat samat kuin varsinaisilla jäsenillä.

Nykyinen varsinainen jäsen voi vaihtaa varsinaisen jäsenyytensä perhejäse-

nydeksi ilmoittamalla siitä liiton toimistoon 30.11. mennessä (koskee perheitä, joissa on useampi jäsen). Uutena perhejäsenenä voi liittyä milloin tahansa ja liiton jäsenedut ovat voimassa vuoden loppuun asti.

Ilmoita perhejäsenyydestä sähköpostitse liiton toimistoon toimisto@harmonikkaliitto.fi tai soittamalla numeroon 044 493 6113.

Ilmoita perhejäsenen nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite (laskutus-

ta varten) ja syntymäaika sekä tieto siitä, saako nimen julkaista uusien jäsenien listalla Haitari.fi-lehdessä. Ilmoita myös perheen varsinaisen jäsenen nimi.

Suomen Harmonikkaliiton jäsenenä saat jäsenetuja, kuten alennuksia kilpailujen ja konserttien lippuihin.

Harmonikkaristeilylle 22.-23.3.2025 osallistuessasi saat myös perhejäsenenä 15 euron alennuksen. ☺

KIMMO POHJONEN

KÄYTTÄÄ HAITARIA JÄLLEEN UUDELLA TAVALLA

60-vuotisjuhlavuottaan viettävä Kimmo Pohjonen menee yhä syvemmälle elektroakustiseen maailmaan. Uusimmassa sooloprojektissaan Kimmo Pohjonen Zonessa hän käyttää harmonikkaa elektroakustisena soittimena eri tavalla kuin aikaisemmissa sooloprojekteissaan. Hän esimerkiksi ohjaa soittimella myös visuaalisia efektejä, kuvia ja äänen liikettä tilassa. Juhlavuoden teoksessaan 60 Zone Kimmo Pohjonen ottaa terävästi kantaa niin sotiin ja diktaattoreihin kuin ilmastokriisiin ja metsien tuhoon.

Teksti Minna Plihtari | Kuva Kerttu Kruusla

Kimmo Pohjosen 60-vuotisjuhlakonsertti nähdään ja kuullaan Tampere-talossa 10. marraskuuta. Isänpäiväsununtain konsertissa kuullaan kantaaottavan sooloteoksen *60 Zonen* lisäksi *UNIKO*, jossa Pohjosen kanssa esiintyvät perkussionisti **Juuso Hannukainen** sekä Tallinnan kamariorkesteri **Tõnu Kaljusten** johdolla.

Kimmo Pohjonen pitää tärkeänä, että voi työssään ottaa kantaa ja nostaa esiin kysymyksiä maailmasta ja siihen liittyvistä epäkohdista.

– Kun tekee marginaalimusiikkia ja tekemisen lähtökohtana ei ole ainoastaan tämä loputon yleisön miellyttäminen, se on jo tietynlainen kannanotto. Tällä hetkellä maailma on niin sekaisin, että poliittisuus tulee väistämättä omiin teoksiin. Koen, että taiteilijan tehtävä on tuoda julki epäkohtia ja myös omia mielipiteitä, Kimmo Pohjonen toteaa.

– Toki konserteissani haluan tuoda myös lohtua ja vaihtoehtoa yleisölleni, mutta jos pyrkimykseni olisi ainoastaan konsensus ja ympäröivän maailman sulkeminen tekemiseni ulkopuolelle, se tuntuisi kaiken työn hukkaan heittämiseltä, hän sanoo.

ULOSPÄÄSYÄ ETSIMÄSSÄ

Kimmo Pohjonen aloitti harmonikansoiton osin vanhempiaan miellyttääkseen. Pikkupojan soittouran alku Viialan harmonikkakerhon setien joukossa soita-ajan musiikkia soittaen tuntui kum-

malliselta, eikä Kimmo kehdannut harastuksesta kaverillekaan kertoa.

Sittemmin harmonikkakerho vaihtui soittotunneiksi ensin **Vesa Vileniuksen** ja sitten **Veikko Ahvenaisen** opissa.

– Sibeliuslukiossa Helsingissä **Merja Ikkela** sytytti minuun kunnon kipinän soittamiseen ja päätin, että minusta tulee taideharmonikan soittaja. Oli ankara pettymys, kun en päässyt Sibelius-Akatemian solistiselle linjalle ensiyrittämällä.

– Onneksi satuin näkemään Niekku-yhtyeen ja **Maria Kalaniemen**. Se oli valtava elämys! Sen seurauksena hain lopulta Akatemiaan kansanmusiikkipuolelle. Se oli elämäni isoin päätös ja onneksi tein sen, Kimmo Pohjonen sanoo.

– Kansanmusiikkiosastolla oli vapaa ilmapiiri. **Heikki Laitisen** johdolla improvisoitiin ja jätettiin nuotit pois. Vapautuminen klassisen musiikin hyvin puhtasoppisesta ilmapiiristä avasi minulle uuden maailman.

Opiskelun edetessä Kimmo Pohjosta alkoi kuitenkin vaivata myös kansanmusiikin ”tietynlainen boksi” ja hän lähti Tansaniaan opiskelemaan sormipianoa ja huuliharppua, ja myöhemmin vielä Argentiinaan bandoneonia.

– Se oli tärkeä etsikkoaika, tosi vahva irtautuminen kaikesta entisestä. Minuun teki suuren vaikutuksen argentiinalaisten bandoneonistien taidokkuus. Itse olin 5-rivisen harmonikan soitta-

misessa pisimmällä, joten aloin etsiä tapaa ilmaista itseäni sillä. Efektilaitteet ja elektroniikka toivat kaivattua uutta näkökulmaa.

Opintojen loppuvaiheen soolokonserttiinsa 1990-luvun lopulla Kimmo Pohjonen sanoo purkaneensa kaiken turhautumisen, mitä 5-rivisen soittoon oli liittynyt.

Ihmiset innostuivat ja pian hän sai keikan Lontooseen. Se sai upeat arvostelut. Kansainvälinen musiikkitapahtuma Womex avasi sen jälkeen ovet ulkomaille ja Kimmo Pohjosen kansainvälinen ura lähti täyteen vauhtiin.

STEREOTYPIAT USKOMATTOMAN SITKEÄSSÄ

Kimmo Pohjosta alettiin hyvin nopeasti kutsua harmonikan **Jimi Hendrixiksi**.

– Se tuntui kornilta. Sellaiset mainoslauseet ja vertaukset kertovat kuitenkin järjestäjän kannalta sen, että harmonikka on täynnä stereotypioita. Ajatus tuossa takana on kai se, että haitarinsoitto on yleensä tylsää, mutta tätä kannattaa tulla katsomaan. Se on uskomatonta, miten vahvana vieläkin tuollainen ajatus elää, Kimmo Pohjonen pohtii.

– Siksi urani keskeisin ajatus on ollut harmonikan soittamiseen ja itse soittimeen liittyvien vahvojen stereotyyppien rikkominen. Sooloprojekteistani on tullut kaiken toimintani laboratorio, jossa tärkein sanottava tulee parhaiten esiin.

– Edellisessä soolossani musiikillinen kerroksellisuus rakentui mm. looppaamalla eli itseäni reaaliajassa äänittämällä. Jossakin vaiheessa alkoi tuntua, että tämä tie on käyty läpi. Halusin rakentaa uudessa soolossani harmonikastani musiikkisoitan avulla monimuotoisen kontrollerin, jolla ohjaan useita asioita; ääntä, kuvaa, visuaalisuutta, jopa äänen liikettä tilassa, liveinä. Soittimeni palkeen sisällä on mm. sensori, joka lukee palkeeni käytöstä lähtevää dataa ja siten liikuttaa tarvittaessa ääntä tilassa palkeenkäyttöni mukaan. Tämä on vain yksi esimerkki siitä mitä kaikkea haitarilla voi tehdä elektroniikan avulla.

– Midin käyttäminen nimenomaan akustisessa haitarissa mahdollistaa sen, että tarvittaessa voin vaikka ns. normaalia akustisesta soitosta hypätä leikaten isoon monikerrokselliseen elektroakustiseen tai täysin elektroniseen soundiin, ja ilman looppaamista. Tällainen soitti-

men ketterä käyttäminen tuo loputtomat mahdollisuudet luoda uudenlaista ääntä ja tietysti uutta musiikkia.

– Itselleni ehdottomasti tärkein ja aikaa vievin prosessi on se, että teen kaikki samplet, äänenmuokkaukset ja efektit itse. Siitä loppujen lopuksi muodostuu se ydin; oma tyyli, oma soundi ja näkemys. Lopputulemana on sävellys ja se, mitä sillä musiikilla haluan sanoa, kertoo Kimmo Pohjonen.

– Kun nuoruudessani kuulin vanhoja äijiä, jotka vetelivät haitarimidin kautta trumpetteja ja viuluja ynnä muuta, päätin että en koskaan hommaa midiä haitariini. Mutta kun tajusin, kuinka luovaa midin käyttö akustisessa harmonikassa voi olla, se oli menoa. Pitää vain jaksaa vääntää ja tehdä se oma soundi.

– On ällistyttävää, että harmonikka on muihin kosketinsoittimiin verrattuna monipuolisin kontrolleri. Ällistyt-

tävää varsinkin siksi, että soitintahan pidetään vieläkin yleisesti jonkinlaisena historiallisena muinaisjäänteinä tukkiätkien kämpiltä. Sen sijaan se on ehdottomasti mielenkiintoisin ja monipuolisin soitin elektronisen musiikkiin parissa, jos sitä käytetään luovalla ja omaperäisellä tavalla. Elektroniikan käyttäminen haitarissa ei sinänsä ole mikään oikotie onneen, sillä sen persoonallinen käyttäminen vaatii vähintään yhtä paljon aikaa kuin itse soittamisen opetteleminen.

– Voin kuitenkin vakuuttaa, että on palkitsevaa kuulla harmonikastaan juuri se soundi, mitä haluaa. Ja se soundi on oma! Tampere-talossa kuultavassa *60 Zone* -teoksessa soittimeni äänimaailma ja sävellykset ovat vihdoinkin sitä, mitä harmonikasta itse haluan kuulla. Tampereen konsertissa on toki myös hieman perinteisempää matskua poikkeuksellisesti luvassa, koska kyseessä on isänpäiväsunnuntai! ☺

HAITARI ON "COOL"

– KAVEREIDENKIN MIELESTÄ

Hämeenlinnalainen Hugo Honkanen on alaluokilta lähtien ollut ylpeä harmonikansoittoharrastuksestaan. Hänestä on ollut hienoa, kun on voinut esitellä ja soittaa harmonikkaa kavereille. Hän pääsi jo soiton alkutaipaleella Sibelius-opiston Miniharmonikoissa soittamaan levyille ja piti heti levyn tiimoilta kavereille koulussa levyraatia. Edelleen lukiossa kaverit pitävät Hugon harmonikansoiton harrastusta hienona juttuna ja pyytävät häntä soittamaan milloin mitkin.

Haastattelu ja kuva Reijo Ahonen | Teksti Minna Plihtari

Hugo Honkanen innostui harmonikasta muskarin perinteisessä soitinesittelystä.

– Harmonikka tuntui kaikkein hienoimmalta. Tykkäsin musiikista, jota sillä soitettiin esittelyssä. Jotenkin jo silloin ymmärsin, että harmonikalla voi soittaa monenlaista, Hugo kertoo.

Harmonikalla pääsi nopeasti vauhtiin ja Hugo esiintyi mielellään koulun juhliissa.

– Kolmannella luokalla osallistuin koulun Talent-kisaan harmonikkaa soittamalla. Voitin kisan. Esittelin myös ylpeänä luokalle meidän pikkurorkesterin tallenteita ja Sibeliusopiston orkesterien yhteistä levyä, jossa soitin.

– Luokallani ei ollut muita harmonikansoittajia. Kavereitten näkökulmasta harmonikansoitto oli kiinnostava ja hieno asia. Se oli persoonallinen juttu.

Nykyisin Hugo opiskelee toista vuotta Kaurialan lukiossa luonnontieteitä ja matematiikkaa painottavalla linjalla.

– Kaverit suhtautuvat soittamiseen rennosti ja pyytävät soittamaan mitä milloinkin. Harmonikalla on helppo pitää tunnelmaa yllä. Musiikkitunneilla harmonikan kanssa pääsee aina mukaan bänditouhuihin, koska sillä pystyy soittamaan mitä tahansa. Harmonikka

todellakin avaa mahdollisuuksia, sen kanssa pääsee näyttämään taitojaan laajalti, Hugo kertoo.

Opiskelu lukiossa on vaativaa ja soitonopiskelutkin Sibelius-opiston syventävissä opinnoissa tavoitteellista. Hugo kokee soittamisen kuitenkin rentouttavana pitkien koulupäivien jälkeen.

– Alussa uusien kappaleiden kanssa täytyy aina vähän uurastaa, mutta kappaleiden harjoittelu alun jälkeen on mukavaa ja rentouttavaa iltapuuhaa, josta ei tarvitse stressata. On aina kiva päästä harjoittelemaan soitto-tuntijuttuja.

Orkesteri ja yhteissoitto ovat tuoneet Hugolle kivoja reissuja ja uusia kavereita.

– Yhteissoitto on ollut alusta asti tosi mukavaa. Monipuoliset kappaleet ja niiden hyvät sovitukset kuulostavat aina mahtavalta. Niitä on hienoa olla mukana soittamassa.

Koulussa Hugo on pärjännyt aina hyvin. Nykyisin pitkät koulupäivät, soitto-tunnit, muha-opinnot eli entisaikojen teoriaopinnot ja viikoittainen orkesteriharjoitus pitävät Hugon liikkeessä. Eikö tässä kaikessa ole vähän liikaa?

– Hetken aikaa voi olla vähän paineistavaa, jos on esimerkiksi kisat tulossa. Suurimman osan ajasta harmonikansoi-

ton harrastaminen on pelkästään kiva ja positiivinen asia, Hugo toteaa.

Musiikkiopinnoissa onkin nykyisin pelivaraa tavoitteiden asettamiseen. Kun osaa asettaa tavoitteet järkevästi omaan arjen kokonaisuuteen, soittoharrastus palvelee juuri niin kuin pitää.

Hugon perheessä myös äiti soittaa harmonikkaa. Sitä Hugo ei kuitenkaan tiennyt silloin, kun aloitti itse soittamisen. Ukin hän oli joskus kuullut soittavan, äiti aloitti soittoharrastuksen uudelleen lastensa innoittamana. Myös Hugon pikkuveli on soittanut harmonikkaa.

– Perheessä musiikki on ollut kiva yhteinen juttu. Olemme soittaneet pikkuveljen, äidin ja ukin kanssa eri kokoonpanoilla ihan omaksi iloksi, mutta myös suvun erilaisissa tilaisuuksissa iloisista sukujuhlista muistotilaisuuksiin. Musiikki on aina tuonut tilaisuuksiin hyvän tunnelman – iloa, lohtua ja arvokkuutta, Hugo kertoo.

Perhe on yhdessä isovanhempien kanssa osallistunut myös monenlaisiin tapahtumiin, osa soittajana ja osa yleisössä.

– Soittoharrastus on tuonut näin iloa ja uusia kokemuksia myös niille perheenjäsenille, jotka eivät soita. Suvussa on siis soittajien lisäksi innokasta yleisöä! ☺

Iisalmen harmonikkaleirillä lupsakka meininki

Iisalmen Harmonikkakerho järjesti tuttuun tapaan vuotuisen harmonikkaleirin kesäkuun toisena viikonloppuna Iisalmen Hotelli Seurahuoneella. Opettajina tänä vuonna toimivat **Mika Tarkkonen**, **Milja Tikkanen** ja **Niko Hänninen**. Viikonlopun yli kestävä leiri huipentui sunnuntain loppukonserttiin, jossa leiriläiset ja opettajat esiintyivät erilaisilla kokoonpanoilla.

– Muiden järjestäjien kanssa yritimme miettiä monesko leiri tänäkertainen oli. Tarkkaa lukua ei kukaan muistanut, mutta reilusti yli kaksikymmentä kertaa leiri on

jo järjestetty, leirin käytännön järjestelyistä ja alkeisryhmän opetuksesta vastaava Niko Hänninen kertoo.

– Molemmissa tasoryhmissä oli jälleen, näin savolaisittain sanottuna, oikein lupsakka meininki. Ensi kesän leirille ovat alustavat suunnitelmat jo olemassa ja pari innokkainta ilmoittautui mukaan heti leirin päätteeksi.

– Leirillä oli mukava ja välitön tunnelma. On oikein mukava tutustua muihin harmonikasta kiinnostuneisiin ihmisiin, ja erinomaisen opetuksen ja ryhmässä soit-

tamisen myötä oma soittotaito kehittyy siinä samalla. Pisteenä i:n päälle vielä leirin päättävä loppukonsertti, jossa pääsee itsekin esiintymään ja kokemaan esiintymislavan tunnelman, leirille ensimmäistä kertaa osallistunut kaavilainen **Otto Poutiainen** tiivistää oman leirikokemuksensa ja toteaa tulevansa mukaan myös seuraavana kesänä jos vain aikataulu sen sallii.

Iisalmen Harmonikkaleiri jälleen ensi kesänä pe-su 6.-8.6.2025. Lisätietoja: Niko Hänninen, hanninen.niko@gmail.com. ☺

TUULA JOUTSIMIES

Turun Harmonikkakerholla meneillään vauhdikas vuosi

Heinäkuussa kerhon yhdistetty iso orkesteri soitti Tall Ships' Races -tapahtuman avajaispäivänä kauppatorin lavalla kansainvälistä ja merellistä musiikkia.

Huhtikuussa kerhon konsertti ja tanssit veti talon täyteen Turussa. Konserttiosuudessa viihdeorkesteri esitti **Taina Laihon** johdolla monipuolisen ja yleisöönmenevän ohjelmiston. Viihdeorkesterista löytyi myös solistisia harmonikkataitureita: **Satu Sarkoranta**, **Joni Lehtinen** ja **Heidi Rintamäki** saivat raikuvat aplodit upeista esityksistään. Kerho sai vierailevan tähden suoraan Ruotsista, kun **Ari Haatainen** soitti mm. huiman *Unkarilaisen sikermän*. Laulusolistina konserttiosuudessa oli itse Turun elävä legenda **Aulis Kotaviita**, ja juontaja **Eero Laihokin** innostui esittämään argentiinalaisen tangon *Yön kulkija*.

Kahvituksen jälkeen **Sinikka Järvinen** ja **Kari Kataja** tunnelmoivat kerhon oman, dir. mus. **Kari Ruotsin** johtaman tanssiorkesterin solisteina ja tanssijoita riitti edelleen Turun Rautatiehanuristien mukaansatempaavan soiton äärellä. Kaikki esitykset olivat tekniikkavastaava **Timo Rautalan** osaavissa käsissä. Kaiken kaikkiaan tilaisuus oli onnistunut ja paikalle saapunut runsaslukuinen yleisö oli iloinen ja viihtyi tilaisuudessa.

Huhtikuun viimeinen viikonloppu oli kerholle vauhdikas. Viihdeorkesteri kisasi Harmonikkaorkesterien ja -yhtyeiden SM-kilpailuissa Ikaalisissa lauantaina sijoittuen toiseksi parhaaseen kategoriaan ja tanssiorkesteri vieraili Turun Rautatiehanuristien konsertissa Raision Martinsalissa sunnuntaina myös hyvällä menestyksellä.

Kesäkuun alussa kerho viihdytti Hovirinnan palvelukeskuksen asukkaita ja heinäkuussa kerhon yhdistetty iso orkesteri soitti Tall Ships' Races -tapahtuman avajaispäivänä 18.7. Turun kauppatorin lavalla kansainvälistä ja merellistä musiikkia. Esitys ehdittiin juuri ja juuri saada vietyä loppuun rankkasateen alta. Sitten alkoikin ansaittu kesäloma. Kerhon syyskausi alkoi taas syyskuun alussa ja isompana tavoitteena on jälleen oma konsertti ensi keväänä. Tervetuloa mukaan musisoimaan uudet ja vanhat jäsenet! ☺

Taina Laiho, pj.
Turun Harmonikkakerho ry.

Harmonikan harrastaja pääkaupunkiseudulla!

Liity ESPOON HARMONIKKAKERHON mukavaan porukkaan!

Etsimme uusia soittajia mm. paikkakunnalta muutaneiden jäsentemme tilalle. Tarjoamme aktiiviselle soiton harrastajalle mahdollisuuden osallistua monipuolista ja moniäänistä musiikkia soittavan harmonikkaorkesterin toimintaan ja samalla ylläpitää ja kehittää omaa soittotaitoa. Harjoittelemme keskiviikkoiltoisin Espoon Tapiolassa.

Mikäli kiinnostuit, ota yhteyttä:

Erkki Mansikkamäki p. 040 5199914
Timo Hukkanen p.040 5515915

Lisää kerhomme toiminnasta löydät sivuiltamme
<https://www.espoonharmonikkakerho.fi/index.html>
Olet myös tervetullut aistimaan tunnelmaa harjoituksiimme.

Niin vaihtuivat vuodenajat

Unto Jutilan (1944-92) muistokonsertti

Teksti Reijo Ahonen | Kuvat Tarja Kalander

Perinteinen kesäkonsertti harmonikkamusiikin merkeissä pidettiin jälleen elokuisena lauantaina Toholammin Kulttuurisalisissa. Konsertin järjestäjinä toimivat Toholammin Kamarimusiikkiryhdistys ja Toholammin kulttuuritoimi, käytännön järjestelyistä vastasivat **Sinikka Jutila** ja Toholammin kulttuurisihteeri **Tarja Kalander**.

Harmonikkataiteilijan, säveltäjän ja pedagogin **Unto Jutilan** syntymästä tulee tänä vuonna kuluneeksi 80 vuotta, niinpä tällä kertaa ohjelman keskiössä oli hänen

tuotantonsa, josta oli valikoitu teoksia eri vuodenaikoihin liittyen.

Ohjelmassa kuultiin useita harvemminkin kuultuja teoksia. Mukana oli mm. *Kesäkuvia Kalajoelta*, *Syksyinen meri*, *Talven laulu* ja *Aurinkoinen kevätpäivä*. Jazzahtavan mausteen ohjelmaan toi *Dreams of the night* **Mika Huusarin** esittämänä.

Konsertin vierailevina tähtinä esiintyivät tänä vuonna harmonikkataiteilijat **Henna-Maija Kuki** sekä **Janne Valkeajoki**, joka esitti konsertin alkupuoliskolla **Jean-Philippe Rameaun** ja **Jean Sibeliuksen** teoksia. Lavalle nousivat myös paikkakunnan omat taiteilijat **Aili Myllykoski**, laulu ja **Iiris Rautiola**, piano, jotka esittivät kappaleen *Kevätaamuna*.

Konsertin vakiokaartina lavalla olivat vuorotellen yksin ja yhdessä **Mika Huusari**, **Aki P. Hietala** ja **Reijo Ahonen**, sekä komppiryhmänä **Mika Jämsä**, kitara ja **Mauri Haapamäki**, basso. Haapamäki myös tulkitsi yhden kappaleen laulusolistina. Mukavaa lisäväriä ohjelmaan toivat **Oiva Haapamäen** taituroimat trumpettisoolot. Konsertin päätteeksi kuultiin ko-

meana yhteisesityksenä aikanaan Sata-Häme Soi-juhlien sävellyskilpailuissakin palkittu *Keskiyön jenka*.

Konsertin alkupuolella nähtiin myös kuvakollaasi Unto Jutilan elämän varrelta, taiteilijan oman soiton siivittämänä. Hienon koosteen oli työstänyt aikanaan Harmonikkaviikoillakin vahvasti vaikuttanut **Antti Koskela**. Konsertin juonsi tyylikkäästi aikanaan Toholammin Harmonikkaviikkoja luotsannut Sinikka Jutila. Visuaalista ja ajatuksellistakin sisältöä toivat omalta osaltaan taustaseinälle heijastetut **Eeva-Liisa Mannerin** runot kokoelmasta *Niin vaihtuivat vuodenajat*, josta siis konsertin nimikin oli peräisin.

Vastaavia kesäkonsertteja on Toholammilla järjestetty jo 15 vuoden ajan, perinne alkoi pian Toholammin Harmonikkaviikkojen (1986-2005) päättymisen jälkeen. Tuntuu siltä, että lampilaiset onnistuvat aina vain paremmin kesäkonsertin järjestelyissä, tälläkin kertaa runsaslukuinen yleisö lähti kotimatkalta silminnähden tyytyväisenä. ☺

Janne Valkeajoki.

Janne Valkeajoki, Mika Huusari, Mika Jämsä, Reijo Ahonen, Mauri Haapamäki, Henna-Maija Kuki ja Aki P. Hietala.

Valdo Värk 75 vuotta

Harmonikan minifestivaali Virossa

Etelä-Virossa, Viljandin maakuntaan kuuluvassa Abja Paluojan kaupungissa, on jo 14 vuoden ajan elokuussa järjestetty pieni, kaksi päivää kestävä harmonikkafestivaali. Tuo festivaali on kuin vuosittain lokakuussa järjestettävä Pärnu Akordionimuusika Festival pienoiskoossa. Molempien tapahtumien ohjelmataruunko ja sisältö ovat hyvin samankaltaiset ja molemmat festivaalit rakentuvat vahvasti Baltic Tremolo -harmonikkaorkesterin ympärille. Yhteistä näille festivaaleille on myös se, että niitä molempia johtaa harmonikansoiton opettaja ja harmonikka-aktiivi Valdo Värk.

Teksti Seppo Lankinen

Tänä vuonna Abja Paluojan harmonikkafestivaali järjestettiin 28.–29. elokuuta ja tapahtumassa juhlittiin sen perustajan **Valdo Värkin** 75-vuotissyntymäpäivää. Juhlilla oli mukana vieraita Virossa, Latviasta, Liettuasta ja Suomesta.

Festivaalin tapahtumat alkoivat keskiviikkona 28.8. illopäivällä Mulgin kunnanjohtajan **Imre Jugomäen** järjestämällä vastaanotolla, johon esiintyjien lisäksi oli kutsuttu kaikki festivaalin yhteistyökumppanit. Oli suorastaan hämmäntävää todeta, miten lämpimästi ja avosydämin Mulgin kunta ja Viljandin maakunta ottavat vastaan tämän harmonikkafestivaalin ja ovat valmiit tukemaan sitä – myös taloudellisesti.

Illalla oli vuorossa festivaalin avajaiskonsertti, jonka esiintyjiksi oli pyydetty Sepot-duo Suomesta. He ovat olleet festivaalin vakiovieraita jo vuosikausien ajan. Konsertti pidettiin – kuten kaikki muutkin tapahtuman tilaisuudet – Abja Paluojan viehättävässä ja akustisesti hyvin toimivassa kulttuuritalossa.

Torstaipäivä 29.8. alkoi suuren Baltic Tremolo -harmonikkaorkesterin harjoituksilla kulttuuritalolla. Tuossa orkesterissa soittaa sekä opiskelijoita että opettajia kaikista Baltian maista. Orkesterilla on kolme kapellimestaria, **Maryte Markeviciene** (Liettua), **Anita Rieksta** (Latvia) ja **Valdo Värk** (Viro). Jokainen heistä valmistelee orkesterin kanssa oman ohjelmiston konsertteihin. Vaikka ohjelmisto vaihtelee klassisesta musiikista rokkiin, kapellimestarit saavat nuorista soittajista uskomattoman ilmaisuvoiman ja tyylinmukaisen tulokinnan kaikkiin genreihin!

Torstai-illopäivä oli varattu kulttuuritalolla harmonikkamessuille sekä "open

Erko Murasin, Isabela Murasin, Regina Kask ja Ants Taul.

Vastavierailu Suomeen

Abja Paluojan musiikkikoulun nuorten orkesteri Abja Accordion Band tulee konsertoimaan Suomeen lokakuun lopussa. Orkesteri esiintyy Hauholla 30.10. Lopella 31.10. ja Lehmirannan lomakeskuksessa Salossa 1.11. Kiertuetta isännöivät **Sepot Soittila** ja **Lankinen**. Ohjelmassa on mukana myös mm. tutustuminen Sibelius-opistoon Hämeenlinnassa.

Orkesterin soitinkokoonpano on monipuolinen ja mielenkiintoinen. Harmonikan lisäksi yhtyeeseen kuuluu saksofoni, kosketinsoitin ja lyömäsoittimet. Konserteissa kuullaan myös virolaista säkkipilliä sekä "Tepo löötpill" -paljesoitinta.

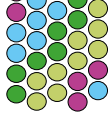
Tervetuloa näihin konsertteihin kuulemaan nuoria soittajia ja heidän opettajiaan!

stage" tai "pelimannin penkki" -tyyliselle konsertille, jossa konserttisalin lava oli vapaasti kaikkien soittajien käytettävissä. Tuossa konsertissa kuultiin harmonikan lisäksi mm. säkkipillin ja Teppo-löötpillin (eestiläinen harmonikka) soittoa.

Ilta huipentui sitten Valdo Värkin 75-vuotisjuhlakonserttiin, jossa kuultiin sekä solisteja että erilaisia pienyhtyeitä, sekä tietenkin aivan loistavaa Baltic Tre-

molo-orkesteria, jonka voimakkaat tulkinat täyttivät konserttisalin musiikin ilotulituksella.

Ilta päättyi päivällistilaisuuteen, jossa Valdo Värk sai vastaanottaa lukuisia onniteluja ja tervehdyksiä. **Seppo Lankinen** ja **Seppo Soittila** veivät henkilökohtaisten onnittelujen lisäksi myös Suomen Harmonikkaliiton tervehdyksen päivänsankarille. ☺

Esko ei ole jättänyt yhtäkään Harmonikkaristeilyä väliin

Hollolalainen Esko Eerola on käynyt Harmonikkaristeilyllä alusta saakka joka vuosi. Elokuussa 93 vuotta täyttänyt Eerola on jo varannut ensi kevään risteilyn. Monet vuodet hän on myös esiintynyt risteilyllä Hollolan Harmonikkojen riveissä.

Teksti ja kuva Minna Plihtari

Esko Eerola ottaa minut talonsa portailla vastaan ja ohjaa kohdeltiaasti peremmälle. Istuudumme vanhan talon kodikkaassa keittiössä pöydän ääreen. Talo on hiljainen, sillä Esko on vain vähän aikaa sitten saattanut vaimonsa viimeiselle matkalle. Olohuoneen pöydällä on vaimon kuva ja hautajaisten ohjelmalehtinen. Myös ainoa tytär sairastui ja menehtyi vain vähän oli 60-vuotiaana.

– Murehtimaan ei kannata jäädä. Harmonikkaväki on niin iloista porukkaa, että siinä sakissa viihtyy ja murheet unohtuu. Musiikki on siitä hyvä, että se pitää nuorekkaana ja mielen virkeänä, sanoo Esko Eerola ja lisää, että on onnekseen saanut olla terveenä.

Eskon soittoharrastus alkoi nuorena. Hänen isänsä soitti viulua ja 2-rivistä haitaria ja sellaisella ”semitoonilla” Eskokin harrastuksen aloitti. 13-vuotiaana hän pääsi **Aki Lievosen** oppiin.

– 16-vuotiaana soitin ensimmäisen kerran yleisön edessä Harjulan lavalla puolen tunnin tauon ajan. Myöhemmin soitin 8 vuoden ajan **Nymanin** tanssiorkesterissa. Hän edusti **Kalle Paolos**en harmonikkaa. Kävimme usein harmonikkatehtailla, Kouvolan harmonikkatehdas, Kukkola & kumppanit, Suomen Soitin. Niissä tuli harmonikkaan tutustuttua.

Naimisiin mentyään Eskon soittoharrastus jäi joksikin aikaa, mutta jossain vaiheessa hän ilmoitti vaimolle ostavansa harmonikan uudelleen.

– Vaimo oli sitä mieltä, että en enää opi soittamaan, mutta sanoin, että kyllä se vielä käy. Siitä se lähti uudelleen eikä enää ole jäänyt.

Aluksi Esko soitti Heinolan seudun harmonikoissa, jota veti **Esko Könönen**. Itä-Hämeen Harmonikoissa hän on ollut jäsenenä jo 51 vuotta.

– Matkaa Itä-Hämeen Harmonikkojen harjoituksiin tulee kuitenkin niin paljon, että en enää jaksajella. Hollolan Harmonikoissa olen ollut alusta pitäen ja olen edelleen. Kiva, että harjoitukset ovat taas alkaneet kesän jälkeen.

– Täältä on aina lähtenyt koko bus-silastillinen väkeä Hollolan Harmonikkojen mukana Harmonikkaristeilylle ja taas ensi keväänä lähdetään.

Esko Eerola toimi vaimonsa omaishoitajana tämän viimeiset vuodet, mutta yhtään risteilyä ei silti jäänyt väliin.

– Sain aina hommittua apulaisen ja pääsin lähtemään. Aina on ollut yhtä hyvä reissu. Tuttuja minulla on ympäri Suomen ja laivalla heitä tapaan.

– Harmonikkaristeilyllä on hienoa se, että hyvät soittajat eivät millään muotoa halveksi ketään, vaan kaikki

otetaan mukaan soittamaan. Harmonikkaväki on niin myötämielistä.

Esko Eerola on ollut Hollolan Harmonikkojen riveissä soittamassa myös palvelutaloissa, missä vastaanotto on ollut aina hyvä.

– Kyllä kuulijoista huomaa, että heillä tulee nuoruusajat mieleen. Moni alkaa hiljaa laulaa tuttuja kappaleita, kertoo Esko, jolla on itsellään usein enemmän ikää kuin palvelutalojen asukkailla.

– Minulla on pelkkää hyvää sanottavaa sekä risteilystä että harmonikasta. Harmonikka sytyttää ja risteilyllä on aina mukavaa.

Esko Eerola on iloinen, että sai aikanaan hankittua ystävän avustuksella Kouvolan Fantasian.

– Suonenjoelta tämä löytyi. Omitajaja sanoi, että rahalla hän ei sitä myy, mutta minulla oli hyvä Kouvolan 50:n, jonka hän otti vaihdossa. Lisäksi annoin pikkuisen rahaa.

– Kouvolan Harmonikat ovat hyviä soittimia. Kun Kouvolan Kravatti lähtee soimaan, niin ai että. Ja hyvä harmonikkaorkesteri, se on railakas porukka! Soittoharrastus ja musiikki ovat lisänneet elinpäiviä, toteaa Esko Eerola hymyssä suin. ☺

Harmonikka ja musiikki pitävät 93-vuotiaan Esko Eerolan mielen virkeänä. Erityisesti Harmonikkaristeily on odotettu tapahtuma, jossa Eero on ollut mukana alusta saakka joka vuosi. Hollolan Harmonikkojen matkaan hän lähtee risteilylle myös ensi maaliskuussa. "Harmonikkaväki on iloista porukkaa. Risteilyllä tapaan aina tuttuja eri puolilta Suomea!", Esko sanoo.

Viljo Mannerjoki

pakkasi verstaansa

ja muutti perheineen

Naantalista Ikaalisiin

*8-vuotias Ea-Birka poikkesi koulun
jälkeen moikkaamassa isä-Viljoa
verstaalla. Pikkusisko Sól-Brynja oli
kuvanottohetkellä vielä eskarissa.*

Käsityömestari Viljo Mannerjoki huoltaa, virittää, korjaa ja restauroi harmonikkoja nyt Ikaalisissa. Viljo pakkasi verstaansa ja muutti perheineen Naantalista Ikaalisiin. Pontimena oli jo pitempään hautunut halu löytää oma talo, jonne saisi sekä Viljon harmonikkaverstaan että työtilat etätyötä tekevälle Mathilda-vaimolle. Sopiva ja passelinhintainen talo kodiksi ja kahdeksi työpaikaksi löytyi Ikaalisista.

Teksti ja kuva Minna Plihtari

Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksesta aikanaan harmonikanrakennuksen artesaaniksi valmistuneelle Viljolle paikkakunta oli entuudestaan tuttu.

– Olisimme yhtä hyvin voineet ostaa talon vaikka Loimaalta, mutta Ikaalisissa on kavereita. Se oli ehdottomasti vetovoimatekijä. Talo löytyi entisen harmonikanrakennusosaston takaa, joten kovin tutuille kulmille palasin.

– Ikaalisten sijainti kolmostien varrella on jo pienessä ajassa osoittautunut erinomaiseksi. Varauduimme siihen, että kestää jonkin aikaa ennen kuin asiakkaat löytävät tänne, mutta toisin kävi. Minikäänlaista taukoa ei tullut, päinvastoin töitä on tällä hetkellä tosi paljon, kertoo Viljo Mannerjoki.

Hän tekee talossa myös isoa remonttia, joten yöunet ovat viime aikoina jääneet vain muutaman tunnin mittaisiksi.

– Talossa riittää tekemistä, sillä tämä on alkuperäisessä kunnossa ja ollut viisi vuotta tyhjillään. Hoitamattomuus näkyy myös pihassa.

– Verstastilassa on vielä ahdasta, kun kodinkin tavaroita on täällä säilytyksessä. Seuraavaksi tehdään yläkertaan makuuhuoneet vanhasta autotallista.

– Verstastilat ovat täysin erillinen osasto koko talossa, mikä on esimerkiksi paloturvallisuussyistä todella hyvä.

– Tähän mennessä verstaalle on tehty lattialämmitys ja vaihdettu ovi. Eristeet puuttuvat vielä ja toiminnallisesti tila on kesken. Tähän tulee erikseen purupuoli ja ”puhdas puoli” sekä toinen pieni huone, johon tulee maalaamo, kertoo Viljo.

Hän perusti yrityksensä vuonna 2009 Naantaliin. Silloin korjattavaksi tuli paljon 1930-luvun harmonikkoja. Tällä hetkellä Viljon työpöydälle päätyy enimmäkseen 1960–1980-lukujen soittimia.

– Pääsääntöisesti soittimet tulevat aktiivikäyttöön, mutta osa niistä halutaan soittokuntoon tunnesyistä, kuten esimerkiksi ikaalislaisen **Taavetti Majaniemen** 1963 rakentama harmonikka, joka tuli korjattavaksi kesäkuussa.

– Töitä on laidasta laitaan. Cooperatiiva vuodelta 1933 on nyt myös työn alla. Malli on sama, millä **Viljo Vesterinen** voitti Pohjoismaiden mestaruuden Tukholmassa 1934. Samalla mallilla ovat soittaneet myös **Martti Jäppilä** ja **Svante Kujanen**. Tämä on historiallinen malli, jota tuotiin Suomeen vain 10 kappaletta. Asiakas oli saanut tämän hyvään hintaan ja nyt se laitetaan hyvään soittokuntoon.

Selatessaan työvihkoaan Viljo luettelee, millaisia töitä hänellä on viime aikoina ollut: virityksiä, ilmavuotojen korjauksia, restaurointia, vahakorjauksia, venttiilihommia, paljekorjauksia, liimavikojen korjauksia, jäykkien näppäinten korjaamista, rekisterikorjauksia, ulkoasun siistimistä, Kouvolan kravatti-mallin häkin korjaus...

– Viime aikoina on ollut kysyntää toleranssiviritykselle. Siinä viritetään kaikki kielet, mutta tietyssä vaihteluvälissä. Monelle tällainen tuntuu olevan riittävä. Ehkä siksi, että se on hinnaltaan selvästi edullisempi kuin normaali viritys, Viljo arvelee.

– Soitinrakennuksessa pyritään täydellisyyteen eikä toleranssiviritystä koulussa opetettu, mutta olen vastannut kysyntään, hän toteaa.

Viljo toivottaa asiakkaat tervetulleiksi Ikaalisten verstaalleen, joka kohenee remontin edistyessä koko ajan.

– Kylläkin puuttuu vielä ja remontin vuoksi talo on rujon näköinen, mutta tervetuloa rohkeasti alaovelle! ☺

Coupe Mondiale ensi kertaa Castelfidardossa

Pieni Castelfidardon kaupunki Italiassa on täynnä harmonikan historiaa ja nykypäivää monine tehtaineen ja verstoneineen. Jo 1860-luvulla aloitettu harmonikkateollisuus on ollut kaupungin ja lähiseudun leipäpuu, vaikka nykyisin se on kutistunut murto-osaan parin sukupolven takaisesta mittakaavasta. Kansainvälinen Coupe Mondiale -harmonikkakilpailu järjestettiin Castelfidardossa ensimmäistä kertaa yli 80-vuotisen historiansa aikana.

Teksti Kimmo Mattila | Kuvat Accordion Worldwide

Kisoissa oli mukana 107 osanotajaa 22 eri maasta. Vahvimmin menestyivät Kiinan ja Kazakhs-tanin taitavat soittajat, mutta myös naapurimaahan Ruotsiin meni yhden kisasarjan kirkas voitto, kun 21-vuotias **Leo Florin** voitti Masters-sarjan 33 osallistujan joukosta. Coupe Mondiale on yksi maailman vanhimpia yhtäjaksoisesti järjestettyjä musiikkikilpailuja, ja tänä vuonna se järjestettiin jo 77. kerran. Suomalaisia ei ollut tällä kertaa mukana.

Coupe Mondiale on kuin kansainvälinen vastine meillä Suomessa pidettävälle Minä soitan harmonikkaa -kisalle. Nuoret soittajat ja usein myös heidän vanhempansa sekä heidän opettajansa kokoontuvat kerran vuodessa yhteen esittämään ohjelmistoaan jurylle ja varsinkin kuuntelemaan toisiaan. Osallistuminen on avointa kaikkien maiden soittajille, kunhan ikä- ja ohjelmistoehdot täyttyvät. Nuorten sarjoissa osanotajat ovat lukioikäisiä musiikkiopistojen oppilaita ja aikuisten sarjoissa useimmiten musiikkiakatemioiden opiskelijoita. Tuomaristot kootaan eri maiden edustajista ja opettajista, jotka usein tuovat myös omia oppilaitaan mukaan kilpailuun. Tapahtuman isännöinti vaihtuu vuosittain maasta toiseen.

Ruotsalainen Leo Florin voitti Masters-sarjan.

Eri sarjojen esitykset täyttävät neljä pitkä päivää aamusta iltaan. Pääsarja on kolmen kierroksen pituinen, ja se muodostuu runsaan tunnin mittaisesta ohjelmistosta. Ns. virtuoosisarjojen ohjelmisto on lyhyempi ja viihteellisempi. Yhtyesarjoissa on pääasiassa harmonikkaduoja ja -trioja, vaikka säännöt anta-

vat tilaa myös muille kokoonpanoille.

Sarjoista suosituimmaksi on muodostunut ns. Masters-sarja, jossa ohjelmisto on 20 minuutin mittainen kokonaisuus. Masters-sarjan taso on noussut vuosi vuodelta ja sen parhaat esitykset ovat todella huippuluokkaa.

Zhai Zhouyangin voitti Coupe Mondialen pääsarjan.

Castelfidardon harmonikkamuseossa riittää tutkittavaa.

Kiinalaiset huipputasoa

Coupe Mondialen pääsarjan voitti kiinalainen **Zhai Zhouyang**, joka on 20-vuotias Pekingin konservatorion opiskelija. Hänen soittonsa on äärimmäisen hallittua ja tyylikästä ja se henkii kiinalaisen harmonikkakoulun parhaita piirteitä. Pääsarjan kolme ensimmäistä sijaa menivät Kiinaan, mutta kiinalaiset loistivat myös muissa sarjoissa taitavilla esityksillään. Junior Virtuoso -sarjan voitti vasta 11-vuotias **Wu Zuopeier**, jonka nimi kannattaa painaa visusti mieleen tulevia vuosia ajatellen.

CIA:n säännöt uusiksi

Kansainvälinen harmonikkaliitto eli Confédération Internationale des Accordeonistes on perustettu vuonna 1935. Siinä on tällä hetkellä 40 jäsenyhteisöä 34 eri maasta. CIA on kansainvälisen musiikkineuvoston IMC:n jäsen ja sen myötä sillä on linkki YK:n tiede- ja kulttuurijärjestö UNESCO:n toimintaan. Suomen Harmonikkaliitto on ollut CIA:n jäsen vuodesta 1959 lähtien, jolloin **Lasse Pihlajamaa** vei Suomen jäsenhakemuksen vahvistettavaksi.

CIA:n toimipiste ja sen varat ovat olleet vuodesta 2006 lähtien Suomessa. Castelfidardossa hyväksyttiin iso sääntöjen muutos, jonka myötä CIA tullaan tämän vuoden aikana rekisteröimään Suomessa patentti- ja rekisterihallituksen PRH:n rekisteriin. Muutos on ennen kaikkea juridinen, sillä CIA on tähänkin asti käytännössä toiminut samojen periaatteiden mukaan.

Ensi vuonna Coupe Mondialen isäntänä on Itä-Sarajevon musiikkiakatemia Bosnia ja Herzegovinassa. Kahden vuoden kuluttua kisat järjestää Tukholmassa Ruotsin Harmonikkaliitto eli Sveriges Dragspelares Riksförbund. ☺

Leo Florinin ja Zhai Zhouyangin esitykset pääsee katsomaan oheisten qr-koodien kautta. Osoita koodia kännykän kameral-la, niin pääset avaamaan YouTube-linkin esityksiin.

Leo Florinin esitys.

Zhai Zhouyangin esitys.

49 VUOTTA LUOTETTAVAA HARMONIKKAKAUPPAA

HYVÄ HARMONIKAN YSTÄVÄ
tiesitkö, että Sepolla on AINA ollut näin:

- Saat kokeiltavaksi harmonikan
- Jos peli ei miellytä, voit palauttaa sen
- Uusi tai käytetty, saat takuun
- Jos kuukauden kuluessa ilmenee vikaa, mitä ei huomattu kaupantekohetkellä, se korjataan veloituksetta
- Vaihtaessasi Sepolta ostamasi käytetyn harmonikan uuteen vastaavaan tai isompaan, Seppo hyvittää vanhasta maksamasi hinnan

Harmonikka-asioissa - Soitellaan -
SEPPO LEINO Puh. 0400690333
 Ilvespolku 4 seppoleino1@gmail.com
 96400 ROVANIEMI www.seppoleino.com

Pelimannimestaruuskisoissa kuultiin yli sata kappaletta

Teksti ja kuvat Minna Plihtari

Pelimannimestaruuskilpailut järjestettiin yksipäiväisinä, kuten viime vuosina on ollut tapana. Nyt osallistujamäärä oli niin suuri, että enempää ei olisi yhteen päivään voinut mahduttaa. Tuomaristolla oli kova urakka, kun päivän aikana kuultiin yli sata kappaletta. Kisojen pitkässä historiassa ne järjestettiin nyt ensimmäistä kertaa isolla areenalla Ikaalisten kylpylässä uuden Ikaalisten Haitarikesä -tapahtuman yhteydessä.

Sekä viisirivisten sarjoissa että ikärajattomassa Folk-sarjassa parhaat pisteet saavutti vasta 10-vuotias **Alexander Repin**. Hän pokkasi kaksi Harmonikkaliiton 300 euron stipendiä. Kaksirivisten sarjojen parhaat pisteet

soitti **Onni Elomaa**, jolle niin ikään ojennettiin 300 euron stipendi.

Alexander Repin soitti 12-vuotiaiden 5-rivisten sarjassa *Bye bye polkan* ja *Varisevat lehdet*, joista hänen yhteispisteensä oli huikeat 190/200. Folk-sarjassa hänen kappaleensa olivat *Condor!* ja *Forro Brasil*. Tuomaristoon teki vaikutuksen Alexanderin musikaalisuus sekä tarkka ja varma soitto. Hän tavoitti erityisen hienosti haastavan forron svengin.

Kaksirivisten 12-vuotiaiden sarjassa soittanut **Onni Elomaa** vakuutti tuomariston varmalla, ryhdikkäällä ja svengaavalla soitolla, jota kuvailtiin myös letkeäksi ja eläväiseksi. Onni soitti *Toisen Kaarangan Jaakon polkan*

ja *Kökarin enkelistan*. Hän sai pisteitä 185/200.

Tuomariston puheenjohtajana toiminut **Petri Ikkela** totesi, että kaikki kilpailijat saivat suorituksistaan hyvät pisteet, joten heikkoja suorituksia ei kilpailussa ollut.

– Poikkeuksetta kilpailijoiden esitykset olivat yllättävänkin tasaisia ja korkealaatuisia. Pistelaskun yhteydessä kävi ilmi, että me tuomarit emme olleet pisteistä kovinkaan yksimielisiä, sillä kun esitettyjä teoksia oli yhteensä vähän yli 100, niin vain kahden esitetyn teoksen kohdalla me kaikki neljä tuomaria päädyimme samoihin pisteisiin, Petri Ikkela kertoo.

– Tuomaristolla oli todella haasteellinen tehtävä asettaa kilpailijat paremmuusjärjestykseen myös senkin vuoksi, ettei sijoja ollut mahdollista jakaa.

Jokainen kilpailija sai kotiinviemiseksi kunniakirjan ja pienimmät soittajat myös pehmolelun. Kaikille lähetettiin myöhemmin soitosta tuomaristopalautte.

Tuomaristossa olivat Petri Ikkelan lisäksi **Kaisa Ristiluoma**, **Lauri Tuomisto** ja **Matti Ekman**. ☺

Alexander Repin ihastutti musikaalisella, tarkalla ja varmalla soitollaan.

5-riviset

9-vuotiaat

1. Justiina Lukkala, Laitila 158 p
2. Kimi Rissanen, Nummela 150 p
3. Katariina Klemetti, Nurmijärvi 148 p

12-vuotiaat

1. Alexander Repin, Tuusula 190 p
2. Annabel Heikola, Pori 170 p
3. Aleksander Helminen, Lapinlahti 162 p

15-vuotiaat

1. Veeti Tarvainen, Äänekoski 169 p
2. Anni Saksman, Savonlinna 164 p
3. Masi Huunanmaa, Pori 161 p

18-vuotiaat

1. Eero Kallio, Eurajoki 143 p

Yleinen sarja

1. Andre van Balen, Pori 169 p
2. Tuomas Kinnunen, Joensuu 163 p
3. Noora Repo, Haapavesi 156 p

Veteraanit

1. Tomas Nybondas, Turku 186 p
2. Marja-Liisa Santala, Uusikaupunki 165 p
3. Tiina Viljakainen, Ikaalinen 161 p

1- ja 2-riviset

9-vuotiaat

1. Rafael Heikola, Pori 133 p

12-vuotiaat

1. Onni Elomaa, Hollola 185 p
2. Annabel Heikola, Pori 170 p
3. Samuel Heikola, Pori 162 p

15-vuotiaat

1. Mauri Ponkala, Tampere 154 p

Yleinen sarja

1. Samuli Korpi, Kokkola 156 p

FOLK-sarja

1. Alexander Repin, Tuusula 179 p
2. Samuli Korpi, Kokkola 162 p
3. Veeti Tarvainen, Äänekoski 160,5 p

Tuomaristolla oli haasteellinen tehtävä Pelimannikisoissa. Matti Ekman (vas.), Lauri Tuomisto, Kaisa Ristiluoma ja Petri Ikkela kuuntelivat yli sata kilpailukappaletta.

Katariina Klemetti vastaanotti pokaalin Kaisa Ristiluomalta 9-vuotiaiden sarjassa.

Viisirivisten sarjoissa palkitut.

KUVASATOA IKAALISTEN HAITARIKESÄSTÄ

Kuvat Minna Plihtari

Laivatähtikisasta Ikaaliin pääsivät esiintymään Joel Koivisto, Oliver Anttila, Oliver Simos, Armi Lehtonen, Kimi Rissanen, Iina Saksman ja Sofia Rantala.

Vuoden Harmonikkataiteilija 2024 Netta Skog soitti Ikaalisissa upean soolokonsertin.

*Haitarikesässä juhlistettiin
Veikko Ahvenaisen
95-vuotisjuhlavuotta
Veikon ja Carinan konsertilla.*

*Paikallisen Ylä-Satakunnan musiikkiopiston
harmonikka- ja puhallinorkesteri esiintyi Tuomas
Tuomiston johdolla. (yläkuva)*

*Henna ja Supersankarit saivat yleisöksen monenikäistä
väkeä riemukkaalla keikallaan. (alakuva)*

*Lasten tapahtumassa nähtiin myös musiikkiin
pohjautuva Akron Taian akrobativoimisteluesitys.
(alakuva oik.)*

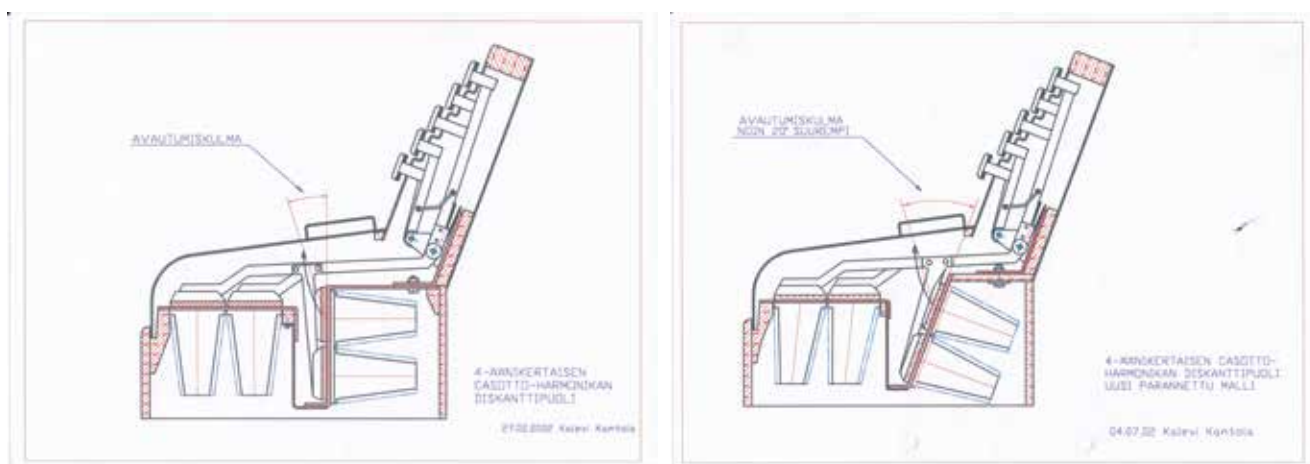

KALEVI KANTOLAN PIIRTÄMÄT AINUTLAATUISET HARMONIKAN RAKENNEKUVAT ESILLE

Konesuunnittelijana A. Ahlström Euran Paperissa työuransa tehnyt Kalevi Kantola suunnitteli ja piirsi työkseen parannuksia koneisiin. Kimmo Mattilan pyynnöstä hän piirsi 2000-luvun alussa rakennekuvat harmonikasta. Julkaisemme Kalevi Kantolan ainutlaatuiset harmonikan rakennepiirustukset Haitari.fi -lehden tässä ja seuraavissa numeroissa.

Teksti Minna Plihtari

Kalevi Kantola soitti Kouvolan Kultahäkki Maestrolla vuonna 1980 perustamassaan orkesterissa, kun harmonikka alkoi säristä aina toiseen suuntaan soittaessa.

– Tekniikan miehenä otin soittimen auki ja puhalsin, mutta en nähnyt mitään. Niinpä matkustin Turkuun **Milton Harjalan** luo, hän oli tuohon aikaan huippuvirtittäjä. Hän totesi heti, että täältä on vaha irti. Hän laittoi kolvin kuumaksi ja asian kuntoon. Ja me ajoimme vaimon kanssa 200 kilometrin matkan näin pienen asian takia! Ajattelin, että ei hyvänen aika. Kyselin Harjalalta kovasti asioita ja katselin hänen virituspöytänsä. Kun tulin kotiin, tein itselleni samanlaisen, Kalevi Kantola kertoo.

Nopeasti hän alkoi ottaa asioista selvää. Kouvolan tehtaalla **Jouko Koski** tuli tutuksi ja oli aina valmis vastaamaan kysymyksiin. Myös **Rauno Uro-sen** luona Kalevi kävi muutaman kerran neuvoja hakemassa.

– Vuonna 1983 pääsin sitten jo Italiaan ja siellä näin ja opin yhtä ja toista lisää. Siitä homma lähti liikkeelle.

Kalevi pääsi niin hyvin sisälle harmonikan sielunelämään, että alkoi tehdä virityksiä viraapelihommina iltaisin, ja tuli nopeasti tunnetuksi Suomessa ja Ruotsinkin puolella. Vuosien varrella hän on myös rakentanut valmiiksi puolivalmiita harmonikkoja.

Erään Italian-reissun tuloksena hän alkoi tuoda Suomeen Fantini-merkkisiä harmonikkoja. Yhteistyö kesti 15 vuotta, mutta päättyi tehtaan mentyä nurin.

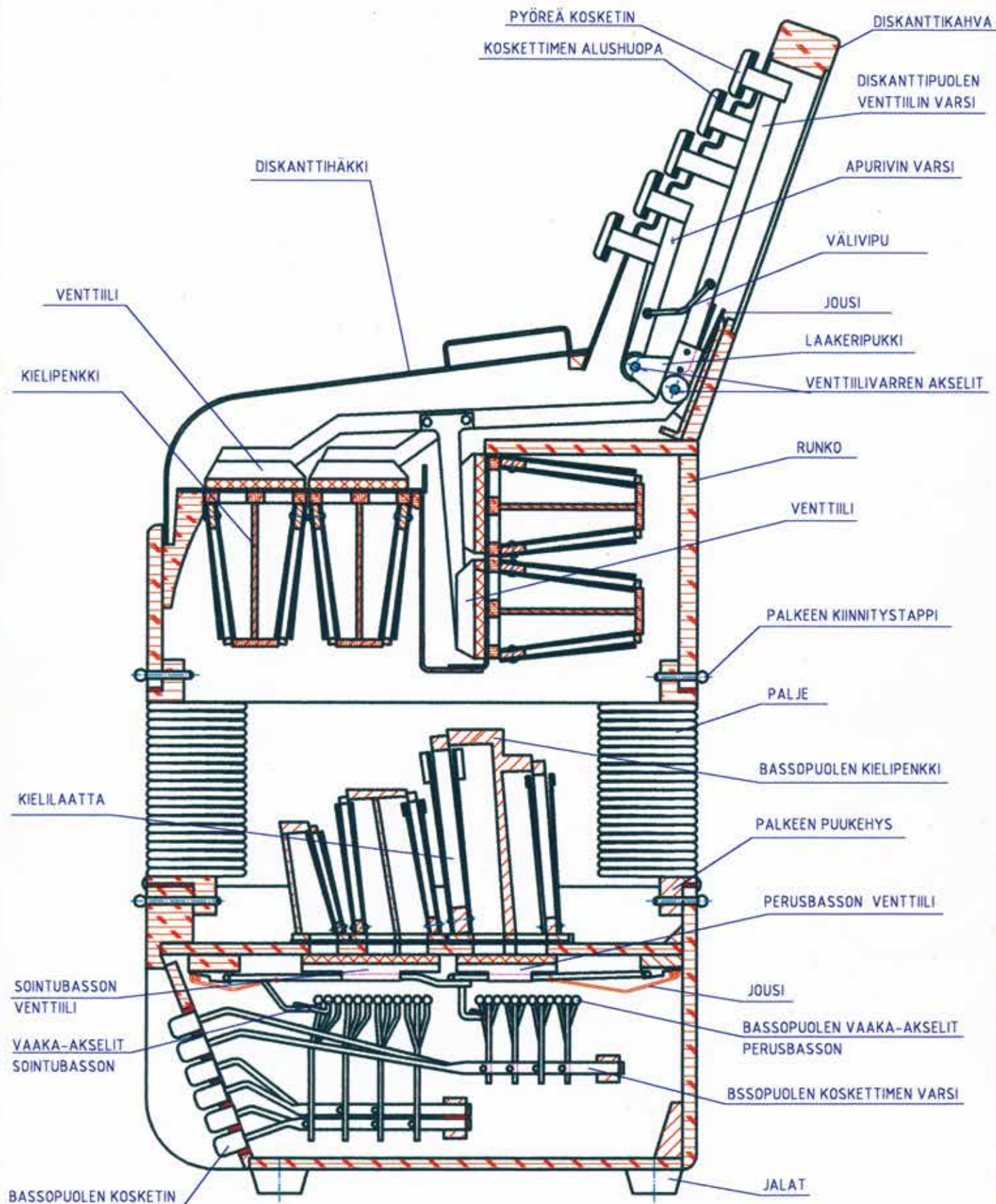
– Fantini oli pieni perheyrittäjä, ja yrittäjä erittäin hyvä puuseppä. Hän teki puiset rakenteet ja otti kaiken muun alihankintana. Kun kehitin casottoharmonikkaan uudistuksen, joka parantaa selvästi diskanttipuolen matalien äänikertojen sointia, tein siitä piirustukset ja Fantinilla toteutettiin idea heti.

Perinteisessä mallissa casotokammio on suorakaiteen muotoinen ja näppäinvarsi kaksiosainen. Casot-

tokammioon menevän näppäinvarren avautumiskulma on pieni, minkä vuoksi kielipenkin läppä avautuu vain vähän casottoäänikerroissa. Venäläistä melodibassoharmonikkaa viritettäessä Kalevi Kantola keksi, että kun standardibassoharmonikan casottokuilun muotoilee uudelleen niin, että näppäinvarren avautumiskulma kasvaa, läppä aukeaa enemmän ja casottoäänikertojen kielisiin pääsee virtaamaan enemmän ilmaa.

Fantini teki markkinoille casottoharmonikkoja, jossa on Kalevi Kantolan kehittelemä systeemi. Mallin nimi on Model KK.

– Vein kuvat tästä myös parille muulle tehtaalle. Niissä todettiin, että kyllä tämä hyvä on. He olivat suunnitelleet ongelman ratkaisua eri tavalla, mutta siitä ei koskaan tullut toteuttamiskelpoista. Minun systeemissäni käyvät samat kielipenkit ja samat pohjat. Ehkä tämä ei kelvannut, kun ei ole Italiassa kehitetty... Kalevi Kantola tuumaa.☺

4-ÄÄNIKERTAISEN CASOTTOHARMONIKAN LEIKKAUSKUVA

27.03.2001 Kalevi Kantola

Bugari-harmonikkojen maahantuonti:

Bugari-harmonikkatehtaan edustaja Suomessa:

JOENSUU/LIPERI
Harmonikkamyynti Dýnamis
Pasi Hirvonen
Mäntytie 25, 83100 Liperi
Puh 040 735 0909
pasi@dynamismusic.com
www.dynamismusic.com

Harmonikkatohtorilta lääkkeet kaikenlaiseen varustekuumeeseen ilman reseptiä.
Bugarihihnat ja Bugarireput logoilla. Stefy Line ja Fuselli reput,
suomalaiset PasiPro ergonomiset hihnat ja runsas valikoima italialaisia hihnoja.
Uudet muotoillut Dynamis-laukut kulmavahvikkein sisäkankaalla,
käytäväpyörillä tai kiinteillä kuljetuskärryillä tarjoushinnoin.

Bugari-evo -digitaaliharmonikkojen maahantuonti ja myynti:

Tampereen Musiikki Oy
Kuninkaankatu 13, 33210 Tampere
Puh 044 750 0140
eemil.virtanen@tampereenmusiikki.fi

Bugari-evo
DIGITAL DIVISION

Dýnamiksen kattava palveluverkosto: Dýnamis Jyväskylä

Matti Ekman
Puh 050 354 0435
matti@dynamismusic.com

Uutta Jyväskylän toimipisteellämme:
Huipputasoiset Harmonik-mikrofonisarjat
asennettuna kaikkiin harmonikkamalleihin.
Kysy tarjous Matilta!

Dýnamis Tampere

Markku Lindeman
Puh 0400 626 295
markku@dynamismusic.com

Dýnamiksen palvelevat alue-edustajat:

Kontiolahti/Joensuu
Sirpa Kainulainen
Puh 0400 649 637
musiikkimusika@gmail.com

Helsinki/Tukholma
Tony Iivonen
Puh 045 809 1899
tony@dynamismusic.com

Vi betjänaar även
på svenska!

Laitila
Satu Sarkoranta
Puh 0400 862 385
satu@sarkoranta.fi

Ammattitaitoinen korjaus- ja virityspalveluverkostomme:

www.dynamismusic.com/harmonikka-huolto

Matti Ekman

Janne Vänskä

Jarmo Tinkala

Bugari Fantasia

Mika Tarkkonen

Bugarilta uusi valtias Maestro-luokkaan!
Kompakti koko ja keveys sekä upea esteettinen
muotoilu Bugarin laadukkailla koneistoilla tekevät
Fantasiasta lyömättömän.

Valloittava sointi ja sordinolla samettiset soundit.

Nyt varattavissa 2024 toimituksiin.

Äänikertavaihtoehdot 16+8+8+4 tai 16+8+8+8.

Hinnat Tipo A Mano -kielisarjalla 8200 € ja

A Mano -kielisarjalla 8800 €!

Katso ominaisuudet

www.dynamismusic.com/bugari-harmonikat

Henna Leppänen

Seppo Leino,
Lapin tallin ylipäällikkö, Suomen mestari 1975,
säveltäjä, sanoittaja, sovittaja, studioammattilainen,
arvostettu pedagogi. Kouluttanut 12 Suomen mestaria.

**Bugarin pohjoinen ulottuvuus:
Napapiirin valtuutettu jälleenmyyjä**

Harmonikkamyynti Seppo Leino

Ilvespolku 4, 96400 Rovaniemi

Puh 0400 690 333

seppoleino1@gmail.com

www.seppoleino.com

*Seppo
Leino*

Silver Plus cassotto Special Edition

Suosituimpia mallejamme:

Nano SB ja MB
Maailman pienin
Bugari

320 J/C
Muhkeasointinen
pikkukolmonen

380 SP/C
Korkea kolmonen
suurella äänialueella

540 ARS/C
Upeasti soiva
kompakti cassotto

508 Essenzia cassotto
Malliston puupintainen
kuningatar

480 Gold Plus cassotto
Cassottosarjan
kuningasklassikko

815/FR cassotto
Musette-tyyliä
suomalaismausteilla

Overtone cassotto
"Yliäänikone"
huippuominaisuuksin

Katso ominaisuudet www.dynamismusic.com/bugari-harmonikat

Raimo Rönkkö alias Rutakon Kojjootti on soittanut kaduilla ja toreilla vuosikymmenien ajan. Uudistettujen torisääntöjen mukaan soitto voi nyt jatkua myös Salon torilla.

Harmonikka ja katusoitto nousivat otsikoihin Salossa

Harmonikka nousi otsikoihin toukokuun lopussa Salossa, kun paikallinen torivalvoja kielsi Rutakon Kojjoottina tunnetun haitaristin Raimo Rönkön katusoiton Salon torilla. Rönkkö sai kansalaismielipiteen puolelleen, kirjelmöi asiasta kaupunginjohtajalle ja kaupungin elinvoimajaostolle pyytäen kaupunkia kumoamaan kiellon. Elinvoimajaosto käsitteli uudistetut torisäännöt elokuun kokouksessaan, ja päätti siinä yhteydessä, että katusoitto Salon torilla mahdollistetaan, mutta paikan soittajalle osoittaa torivalvoja.

Teksti Minna Plihtari | Kuva Marco Rönkkö

Katusoittoa torilla koskeva määräys Salossa on 1.10.2024 alkaen voimassa seuraavanlaisena: ”Torivalvoja osoittaa paikan katusoitolle. Katusoitto ei ole lähtökohtaisesti mahdollista maksullisilla toripaikoilla.”

– Katusoittoa koskevan osuuden lisääminen sääntöihin lähti liikkeelle kevään ja kesän aikana saadusta palautteesta ja käydystä keskustelusta. Sääntöjä oli tarkoitus muutoinkin päivittää ja samalla lisättiin sääntöön katusoitokohta selkeyden vuoksi, kertoo Salon kaupungin elinvoimajohtaja **Mika Mannervesi**.

Raimo Rönkkö on päätöksestä iloinen ja kiitollinen.

– Olen kiittänyt lautakuntaa asiallisesta päätöksestä. En kirjelmöinyt kaupungille vain itseni takia, vaan jotta meidän perinnekulttuurimme katusoiton osalta säilyy. Meillä on paljon hyviä nuoria soittajia, kitaristeja, viulisteja, hanuristeja ja monien muiden soittimien taitajia. On tärkeää, että heillä säilyy mahdollisuus päästä yleisön eteen ensin tuolla torilla ennen kuin he pääse-

vät isommille estradeille. Katusoitto on hyvää harjoitusta, joka laukaisee jännityksen. Olen erittäin kiitollinen tästä päätöksestä, kertoo Raimo Rönkkö.

Hän on kertomansa mukaan soittanut lähestulkoon kaikilla Suomen toreilla ja myös Ruotsissa, jossa hän asui perheineen pitkän aikaa.

– Nykyisin torisoitto on minulle henkireikä, sillä vakavan lihassairauden vuoksi en enää pääse liikkumaan.

Raimo Rönkkö aloitti haitarinsoiton 13-vuotiaana saatuaan kesätienistiensä lisäksi bonuksena itäsaksalaisen pianoharmonikan.

– Asuimme Espoossa Kauklahdella ja minä myin ovelta ovelle lehtitilauksia. Sain myytyä niitä niin paljon, että sain pienen rahakorvauksen lisäksi pianohaitarin kiitokseksi. Siitä se alkoi. Ruttuutin sitä haitaria kotona niin paljon, että äiti jo hyppi tasajalkaa, että lopeta jo! nauraa Raimo Rönkkö.

– Minä innostuin kovasti ja siitä lähtien olen soittanut. Ensimmäistäkään nuottia en osaa enkä opettele, korvakuulolta olen aina soittanut. Kun ikää on

tullut, vaihdoin jossain vaiheessa näppäinhaitariin. Soitto käy vähän helpommin, kun ei tarvitse harittaa sormia niin kovasti. Näppäinpelissä soinnut löytyvät kämmenen alueelta.

Raimo Rönkkö on äänittänyt soitteen ja laulaen 10 CD-levyä. Hittikapaleeksi noussut *Satunmaa savoksi* soi edelleen radiossa lähes viikoittain.

Taiteilijanimi Rutakon Kojjootti viittaa Raimo Rönkön synnyinkuntaan Sonkajärveen, jota on vanhastaan kutsuttu Rutakoksi.

– Olin Sonkajärvellä Eukonkannon MM-kisoissa soittamassa ja laulamassa vuonna 1995, kun yksi vääräleuka savolainen yleisöstä huusi, että ”toihaa ulvoo kuin kojjootti”. Paikalla oli paljon toimittajia ja seuraavan päivän Savon Sanomissa luki, että ”Rutakon Kojjootti on syntynyt”.

Raimo Rönkkö on myös soittanut orkestereissa ja tehnyt päivätanssikeikkoja laivoilla.

– Monenlaisia kinkereitä olen vuosien varrella ollut soittamassa, hän kertoo. ☺

Kaupungit suhtautuvat katusoittoon myönteisesti

Matti Mantila kirjoitti vuonna 2021 *Laulu ottaa kantaa* -sivuston blogitekstissään katusoitosta näin:

”Suomalaisen katusoiton juurien voidaan katsoa olevan pohjalaisessa pelimannikulttuurissa. Toisaalta italialaiset posetiivarit olivat maamme ensimmäisiä kadulla esiintyneitä. He ilmesivät mekaanisine soittokoneineen suomalaisiin kaupunkeihin 1800-luvun loppupuolella.

Muutama vuosikymmen myöhemmin harmonikka nousi katumuusikoidenkin suosikkisoittimeksi. Pelimannit olivat alkaneet suosia viulun ja kanteleen sijaan harmonikkaa jo 1800-luvun lopussa.”

Taina Perttilä tutki katusoittoa ammattikorkeakoulu Metropolian opinnäytetyössään vuonna 2009. Siinä hän toteaa, että harmonikka oli suosituin soitin katusoittajien keskuudessa 1920- ja 30-luvuilla. Sillä soitettiin sekä soolona että monenlaisissa kokoonpanoissa: harmonikkaduoissa ja -trioissa sekä yhdessä muiden soitinten (kuten viulun, klarinetin ja rummun) kanssa.

Nykypäivän katusoitto on monenlaista. Katusoittajat voivat olla nuoria tai vanhoja ja miehiä tai naisia, ja kadulla soitettava musiikki vaihtelee laidasta laitaan. Viihdemusiikin lisäksi kadulla soitetaan esimerkiksi klassista-, etnistä- ja hengellistä musiikkia.

Harmonikalla on edelleen vahva asema katusoitossa kitaransoiton ja laulun rinnalla. Useimmiten harmonikalla esitetään perinteistä viihdemusiikkia.

Katusoittajiin suhtaudutaan yleisesti kaupungeissa varsin myönteisesti. Musikanttien katsotaan elävöittävän kaupunkien keskustoja ja toreja, ja luovan tunnelmaa aikoina, jolloin monen kaupungin palvelut ovat siirtyneet taajamien laitamille.

Pienimuotoinen eli spontaani, lyhytkestoinen tai satunnainen katusoitto on sisällynyt vuodesta 2019 alkaen Teoston ja Kuntaliiton tekemään kuntien ja kaupungin musiikinkäyttösopimukseen. Siihen ei siis tarvitse ostaa musiikinkäyttölupaa erikseen. ☺

SÄVELIÄ NEUVOSTOLIITOSTA

ELI SUOMALAISET HARMONIKAN TAITAJAT KYLMIÄN SODAN NEUVOSTOLIITOSSA

Lauri Järvisen mainiossa Paul Norrbackin elämäkerrassa kerrotaan Paulin matkoista maailmalla ja kuvataan myös hänen matkansa Moskovaan, Maailman nuorisofestivaaleille 1957. Norrback voitti noilla festivaaleilla järjestetyn kansainvälisen harmonikkakilpailun. Tuon matkan seurauksena sanotaan Norrbackin kansainvälisen uran tyssänneen, sillä Yhdysvalloissa menestyksekkäästi esiintyneeltä Norrbackilta evättiin Moskovan-matkan seurauksena USA:n viisumi.

Elettiinhan kylmän sodan aikaa, jolloin suurvallat olivat napit vastakkain, Eurooppa jaettu rautaesiripulla Naton ja Varsovan liiton kesken ja kaikki kansainvälinen yhteistyö, myös kulttuuri, oli tahtomattaankin osa kylmää sotaa.

Jutun ideointi Mika Huusari & Marko Tikka | Teksti Marko Tikka

Paul Norrback.

Paul Norrback (1930–1995) ei kuitenkaan ollut ainoa Neuvostoliitossa käynyt ja menestystä siellä kerännyt suomalainen harmonikkataiteilija. Kemiläinen **Sulo Juvonen**, joensuulainen **Aulis Turpeinen**, helsinkiläinen **Olavi Ritala** ja monet muut suomalaiset soittajat esiintyivät laajoille yleisöille Neuvostoliiton järjestämällä kansainvälisillä nuorisofestivaaleilla. Paul Norrbackin voittaessa Moskovassa 1957 samassa kilpailussa toiseksi tuli Aulis Turpeinen. Norrback ja Juvonen jopa tekivät esiintymismatkoillaan äänilevyjä Neuvostoliitossa. Kun kyse oli parisataamiljoonaisesta kansakunnasta, jonka aatteellisen sateenvarjon alle levittäytyi tuolloin puoli Eurooppaa, voi hyvällä syyllä todeta, että näillä muusikoilla oli omana aikanaan poikkeuksellisen laajat ja kansainväliset yleisöt.

Kylmän sodan (1949–1991) aikaisessa maailmassa tämä liikkuminen monien mielestä ideologisen vihollisen puolelle nähtiin – ja nähdään nykyisinkin – kahtalaisessa valossa. Toisissa piireissä suomalaisten matkat Neuvostoliittoon nähtiin häpeällisenä ja toisissa piireissä hyvänä asiana. Nykyäänkin voisi joku pitää tällaista ideologian värjäämää kulttuurimatkailua häpeällisenä, mutta nykyisen sotaa käyvän Venäjän ja kylmän sodan ns. suojasään aikaisen Neuvostoliiton rinnastaminen – ainakin siinä mielessä, miten suomalaiset sen näkivät tuolloin – ei ole aivan sama asia.

Neuvostoliiton järjestelmä perustui toki kommunistiseen diktatuuriin ja pakkovaltaan, mutta silloisessa maailmanjärjestyksessä se oli ollut olemassa jo nelisenkymmentä vuotta. Neuvostoliitto oli kestänyt jopa toisen maailmansodan, vieläpä selviytyen liittoutuneiden kanssa sodassa voittajaksi. Kommunistinen liike oli maailmanlaajuinen ja kommunisteilla oli meilläkin laaja kannatus.

Olavi Ritala.

Paul Norrbackin diplomi Moskovasta 1957.

tus. Eduskunnassa, jopa hetkellisesti maamme hallituksissa puolue oli näytellyt merkittävää roolia.

Meilläkin osaan kansalaisia Neuvostoliiton propaganda meni täydestä – tai ainakin puoluepoliittisista syistä siihen haluttiin uskoa – ja pääosalle muitakin kansalaisia oli selvää, että Neuvostoliitto oli joka tapauksessa olemassa, ajattelipa siitä mitä hyvänsä. Se näyttäytyi monille aikalaisille kommunistisine järjestelmineen jonkinlaisena vaihtoehtona länsimaaisille, ”kapitalistisille” talouksille. Tässä maailmantilanteessa oli ymmärrettävää, että suomalainenkin laitavasemmisto ja sitä lähellä toimineet kulttuuri-ihmiset kävivät idässä.

Matkustaminen oli sen ajan ihmisille houkuttelevaa jo sinänsä, sillä se oli vielä äärimmäisen harvinaista; yleistyihän turismi ja etelänmatkailu vasta 1960-luvulla.

MAAILMAN NUORISON FESTIVAALIT

Kylmän sodan aikana suurvaltojen ns. pehmeän vaikuttamisen keinoihin kuuluivat erilaiset kulttuuritapahtumat. Pehmeä vaikuttaminen tarkoitti sitä, ettei paasattu politiikkaa vaan esiteltiin oman kulttuurin parhaita puolia maissa, joiden toivottiin olevan kallistumassa jompaankumpaan poliittiseen blokkiin,

venäläisten johtamaan itään tai amerikkalaisten johtamaan länteen.

Amerikkalaiset kuljettivat jazzmuusikoita ja muita maailmantähtiä Yhdysvaltain hallinnon ja tiedustelupalvelu CIA:n tukemana esiintymässä ympäri maailmaa, toimimassa samalla lännen kulttuurilähettiläinä. Neuvostoliitto teki tahollaan samanlaista kulttuuripropagandaa. Neuvostoliiton ulkoministeriön – ja ulkomaantiedustelun – yhteydessä toimi ulkomaansuhteiden kulttuurikomitea VOKS. Se välitti neuvostotaitelijoita, kuten mm. maailmankuulun viulistin **David Oistrahin** ja suomalaisten suosiman laulajan **Georg Otsin** esiintymään Suomeen.

Itäblokin yhdeksi vaikuttamiskeinoksi muodostuivat vuodesta 1947 järjestetyt maailman nuorison festivaalit, joita järjestettiin lähinnä sosialistisessa Itä-Euroopassa. Ainoat läntisessä Euroopassa järjestetyt kulttuurifestivaalit järjestettiin Wienissä 1959 ja Helsingissä 1962. Suomalaiset vasemmistoryhmät – lähinnä silloisen kommunistipuolue SKDL:n ja sitä lähellä olevien yhdistysten jäsenet – lähettivät omia delegaatioitaan näihin nuorisofestivaaleihin.

Nuorisofestivaaleista suurin oli Moskovassa 1957 järjestetty, 34 000 vierailijaa Moskovaan kutsunut maailman nuorison festivaali. Suomalaisiakin

sinne osallistui pelkästään 500 esiintyjää; festivaalivieraita Suomesta matkusti Moskovaan 2 100 henkeä.

Lehtitietojen mukaan Suomen valtuuskunnassa oli mukana kansantanhuryhmiä, kuoroja, balettiryhmä, kisälliryhmiä, oululainen jousikvartetti, Haapavedeltä tullut kanteleyhtye, tanssiyhtye sekä yksittäisiä solistisia muusikoita. Paul Norrbackin ja Aulis Turpeisen lisäksi kolmantena solistisena harmonikkataiteilijana oli **Tapio Rautavaara** usein säestänyt **Olavi Ritala**. Harrastajaryhmissä oli useita harmonikansoittajia. Esimerkiksi imatralaiset haitaristit Aarne Ruuskanen ja Holger Huttunen esiintyivät monessa festivaalin tilaisuudessa.

Kemistä Moskovaan oli matkannut tanssiyhtye, Sulo Juvosen kvintetti. Sen aikaisista iskelmälaulajista joukossa oli **Maynie Sirén** (1924–2003), jonka mies, säveltäjä **Einar Englund** kuului aikansa vasemmistointellektuelleihin. Tunnettujen balettitaiteilijoiden ja konserttimuusikoiden lisäksi matkassa oli myös näyttelijöitä, kuten monista suomifilmeistä tutut **Tuija Halonen** ja **Tarmo Manni**.

AULIS TURPEINEN SOITTAA JA MELKEIN VOITTA

Suonenjoen Kolikkoinmäellä syntynyt Aulis Turpeinen (1932–1993) vaikutti muusikkona Kuopiossa, Joensuussa ja Lahdessa. Auloksen isä soitti viulua, mutta Aulis itse innostui harmonikasta ja kävi Varkaudessa **Esa Pakarisen** opissa sotien jälkeisinä vuosina. Samoilta kulumilta olleet kaverukset Aulis Turpeinen ja laulaja **Erkki Junkkarinen** saivat vankan esiintymiskokemuksen kiertäessään 1940-luvun lopulla Ylä-Savoja sosialidemokraattisen puolueen vaalikiertueella. Samaisen kiertueen järjestelijänä ja seremoniamestarina toimi iskelmäsanoojajana tunnettu **Lauri Jauhainen**.

Turpeinen oli osallistunut useampaan kertaan harmonikkakilpailuihin: ensimmäisissä kilpailuissaan, Turussa 1951 järjestetyssä SM-kilpailuissa hän oli kuudes. Nuorisoseurojen liiton järjestämällä Suomen nuorison kulttuuripäivillä helluntaina 1953 Turpeinen voitti harmonikansoiton sarjan, edustaessaan SDNL:ää, Suomen Demokraat-

tista Nuorisoliittoa. Turpeinen osallistui lisäksi SM-kisoihin 1962, jolloin tuli **Reijo Walleniuksen** voittaessa toiseksi. Vuoden 1967 SM-kisoissa Aulis Turpeinen saavutti vielä toistamiseen toisen sijan.

Aulis Turpeisella oli jo 1950-luvun lopulla oma tanssiyhtye, joka soitti vakituiseen tanssiravintoloihin; erääksi vakiokkeikkapaikaksi Turpeisen yhtyeelle vakiintui Joensuun työväentalo, jonka tansseja yhtye säesti vuosia. Yhtye muotoutui 1960-luvun puolella kvartetiksi, joka kiersi säestämässä kuuluja laulusolisteja, mm. Esa Pakarista, ympäri maata.

Aulis Turpeinen oli mukana Moskovan nuorisofestivaalille kesällä 1957 lähteneessä valtuuskunnassa. Lehdissä kerrottiin, että suomalaisilla oli festivaaleilla yhdeksän kokoillan konserttia: ”Merkittävin näistä on juhlakonsertti 1.8. Stanislavski-teatterissa.” Suomalaisen muusikoiden konsertit veivät heidät esiintymään tuhansia kuulijoita vetäviin korkeatasoisiin konserttisaleihin.

Osa nuorisofestivaalien kävijöistä oli ehtinyt olla mukana jo useamminkin festivaaleilla, joita oli järjestetty 1950-luvun taitteesta alkaen. Aulis Turpeinen oli ollut festivaalijoukossa jo Puolan Varsovassa 1955, jossa hän tuli festivaalin harmonikkakilpailussa toiseksi. Kolmannelle sijalle ylti Varsovassa helsinkiläinen haitaristi, taitavana viheltäjänäkin tunnettu Olavi Ritala (1927–1997). Näppäinharmonikan soittajien kilpailussa ei Varsovassa sillä kertaa ensimmäistä palkintoa jaettukaan; pianoharmonikan kilpailusarjassa menestyivät puolestaan itäsalalaiset ja puolalaiset soittajat.

Nuorisofestivaalien kilpailujen taso olikin oletettavasti varsin kirjava, sillä festivaalit kokosivat yhteen lähinnä harastajamuusikoita tai puoliammattilaisia. Itse kilpailutilanteen merkitystä ei kuitenkaan kannata väheksyä, esiintyvähän suomalaisetkin kansainvälisissä kilpailusarjoissa, usein tuhatpäisen yleisön edessä. Ja onhan usein muistutettu, että monissa kansainvälisissä kilpailuissa oli tuolloin enemmän tai vähemmän politiikkaa mukana; onhan esimerkiksi Miss Universumiksi 1952 valitun **Armi Kuuselan** voittoa on pidetty eräänlaisena Yhdysvaltojen ”goodwillinä” sodas-

Maynie Sirén ja Sulo Juvonen keikalla.

ta toipuvalle Suomelle – riippumatta siitä, etteikö Armi olisi voittoa ansainnut.

SULO JUVONEN LEVYTTÄÄ MOSKOVASSA

Moskovan festivaalilla suomalaiset taiteilijat pääsivät paitsi esiintymään kansainvälisille yleisöille juhlavissa puitteissa, myös esiintymään televisiossa ja jopa äänilevyllä. Paul Norrback teki 1957 Moskovassa kokonaisen vinyylilevyn omia soolojaan: levy koostui **Doménico Scarlatti**n teoksista ja Paulin omista, viihteellisemmistä sävellyksistä.

Hän ei jäänyt tuon festivaalin ainoaksi levyttäjäksi: kemiläinen Sulo Juvonen (1927–2013) yhtyeineen säesti Moskovassa sekä levyllä että tv-lähetyksessä iskelmälaulaja Maynie Siréniä. Sirén oli tunnettu, kymmeniä levytyksiä jo tuollain urallaan laulanut iskelmälaulaja.

Sulo ”Supe” Juvonen oli aloittanut harmonikansoiton noin kymmenvuotiaana Kuopiossa. Sulon ollessa 15-vuotias perhe muutti Kemiin ja Sulo pääsi mallipuusepän töihin kemiläiseen **Kalle Puron** valimoon. Myöhemmin Sulo Juvonen luki työtekniikoksi ja toimi työnjohtajana Kemi-yhtiössä.

Harmonikansoittajana Juvonen haki aktiivisesti oppia. Kuopiossa hän oli saanut oppia mm. kuuluisalta, jo **Jussi Homanin** kvartetissa soittaneelta **August Kapiaiselta**. Kemiin muutettuaan Keminmaan soittokunnan kapellimestari **Frans Rauharinne** oli teoriaopinnoissa suureksi avuksi. Rauharinteeltä saadut musiikinteorian opit

Maynie Sirenin ja Sulo Juvosen yhtyeen levy alkuperäisessä; Moskovan nähtävyyksiä esittelevässä levypussissa.

olivat myöhemminkin ahkerassa käytössä Sulon toimiessa oman yhtyeen johtajana, harmonikansoiton opettajana ja Kemin soitannollisen seuran sekä Kemin teatterin orkestereissa.

Lahjakkaana harmonikansoittajana Juvonen kokosi ympärilleen yhtyeen, Sinitähdet. Se kiersi jonkin verran Kemin ympäristössä, mutta soitti lähinnä Kemin kaupungissa. Sinitähdet oli vakikiinnityksellä monen monta vuotta ravintolayhtyeenä hotelliravintola Merihovissa. Orkesteri tilasi sovituksia etelästä ammattisovittajilta ja soitti puoliammattilaisyhtyeeksi täydellä teholla:

”Ne oli pitkiä keikkoja: usein soitot alkoivat kahdeksalta illalla, sitten jos oli jatkoaika, se kesti neljään. Sitten isä tuli kotiin, ja seitsemältä töihin ja neljältä kotiin. Tavallista olikin, että kun oli syöty, isä meni nukkumaan muutamaksi tunniksi ruoan jälkeen ja lähti sitten soittamaan kahdeksaksi,” Sulo Juvosen poika, tutkimusjohtaja **Antti Juvonen** muistelee.

Soittaminen oli muutenkin raisua hommaa, soitettiinhan tuolloin tavallisesti keikat seisaaltaan; vain rumpali ja pianisti saivat ravintolassa istua pallillaan: ”Muistan miten isä kertoi, että kun paikallisessa ravintolassa se soittaminen seisaaltaan kävi selän ja jalkojen päälle, niin hän oli kerran käynyt hetkeksi istuun soittamaan. Ei mennyt pitkää aikaa, kun ravintolapöällikkö tuli ja torui, että ei täällä istuta, täällä pitää soittaa seisaaltaan!”

”Isä sanoi usein, että sen lauluja laulat kenelle keikkoja teet... Hänellä oli

Kemiläinen Sinitähdet-yhtye levytti vuonna 1957 ulkomailla.

työväentaustaa, ja toki sympatiaa siihen suuntaan, mutta ei mitenkään esiintynyt minkään puoleen edustajana, vaan soitti kaikkien juhlissa mihin tilattiin. Tämä Moskovan festivaali oli yksi semmoinen mahdollisuus, johon hän tarttui. Olihan se jo hieno juttu sinänsä, että he saivat matkustaa ja tilaisuuden päästä ulkomaille soittamaan” Antti Juvonen kertoo.

Kaikki yhtyeen jäsenet olivat muusikonhommien ohessa muissa töissä käyviä. Yhtyeeseen kuuluivat Juvosen lisäksi **Veijo Salimäki** (kitara), **Ville Viitakangas** (saksofoni), **Antti Roslund** (basso) ja **Aaro Rissanen** (rummut). Soittajista basisti Roslundilla

oli pesula ja saksofonisti Viitakangas oli ammatiltaan poliisi.

Moskovassa järjestettiin useita kansainvälisiä kilpailuja nuorisofestivaalille osallistuvien kesken. Sulo Juvosen kvintetti osallistui tanssiyhtyekilpailuun, ja vei voiton. ”Voihan siinä olla vähän sellaista YYA-henkeä takana, että siellä oltiin mieluusti suomalaisten puolella, mutta kyllähän se kovatasoinen yhtye oli,” Antti Juvonen pohtii.

Kilpailun voitosta palkintona oli levytys. Juvosen yhtye säesti laulaja Maynie Sirénin ainakin kuudessa Moskovassa tehdyissä levytyksissä: 78 kierroksen savikiekkolevyille äänitettiin mm. *Poika varjoisalta kujalta* ja *Cowboy-*

laulu, jonka Siren oli levyttänyt jo aikaisemmin Suomessa.

Sulo Juvonen sai levyttää Moskovassa myös soololevyn ja näin vahalle piirtyi *Säkkijärven polkka*. Sulo Juvosesta tuli näin **Wili Larsenin**, **Vili Vesterisen**, **Onni Laihasen** ja **Lasse Pihlajamaan** jälkeen viides suomalainen harmonikkataiteilija, joka oli soololevynä äänittänyt tuon polkan – toki tuossa vaiheessa oli olemassa jo koko leegio orkesteriversioita ja muutama laulettukin versio.

”Siihen palkintoon kuului se levytys, siihen aikaan se oli tietysti valtava asia, eihän Suomessa päässyt levyille kuin muutamat huippusoittajat. No, he saivat tilaisuuden levyttää ja sitten vielä voittajat saivat rahapalkinnon, hirveän määrän ruplia.”

Paha vain, että Neuvostoliiton rupla oli ns. sisävaluutta, jota ei voinut viedä maasta ulos eikä sitä olisi myöskään noteerattu suomalaisissa pankeissa. Juvosen kvintetille muodostui rahoista ns. positiivinen ongelma: ”Isä kertoi, kuinka he yrittivät sitten tärvätä niitä ruplia vaikka mihin, mutta eihän sieltä oikein löytynyt mitään ostettavaa, mihin ne ruplat olisi voinut käyttää. Lopulta yhtyeen jäsenet olivat kuulemma Moskovasta pois lähtiessään jakaneet rautatieasemalla vastaantulleille ihmisille niitä ruplia!”

Maynie Sirénin ja Sulo Juvosen kvintetin levyt sekä Paul Norrbackin Neuvostoliitossa levyttämät harmonikkasoolot ovat nykyisin kuunneltavissa YouTubessa. Nämä musiikkiesitykset – kuten monet muutkin suomalaisten taitajien tekemät levytykset ulkomaisille yleisöille – ovat jääneet vuosikymmeniksi historian hämärään ja vasta hiljattain tulleet yleiseen tietoon. ☺

Lähteitä ja kirjallisuutta

Kansalliskirjaston digitaalinen sanomalehtiarkisto: Uutisia mm. lehdistä Itä-Häme, Helsingin Sanomat, Kansan Uutiset, Työkansan Sanomat, Vapaa Sana. Tutkimusjohtaja Antti Juvosen haastattelu Joensuu/Itä-Suomen yliopisto 12.8.2024. Hanuri-lehden ja Helsingin Sanomien muistokirjoitukset (Aulis Turpeinen Hanuri 4/93 ja Olavi Ritala HeSa 1997)

Lauri Jauhiainen: Ruusuja hopeamaljassa. Erkki Junkkarisen elämäntarina. Musiikki-Fazer Helsinki 1977.

Lauri Järvinen: ”Soitin ja voitin.” Paul Norrback ja hänen maailmansa. Lauri Järvinen 2012.

Pia Koivunen: Rauhanuskovaiset. Suomalaiset maailman nuorisofestivaaleilla 1940–1950-luvuilla. Historiallisia tutkimuksia 281, SKS 2020.

Simo Mikkonen: ”Te olette valloittaneet meidät!” Taide Suomen ja Neuvostoliiton suhteissa 1944–1960, SKS 2019.

Hannu Hyde Tikkanen: Imatran kevyen musiikin historia 1948–99. Saimaaprint 2011.

Kiitokset jutun kuvista Antti Juvoselle ja Suomalaisen harmonikan historian kokoelma/Kansanperinteen arkisto/TAU.

Tuotevirheet harmonikoissa

Tällä palstalla harmonikankorjaaja Viljo Mannerjoki käsittelee harmonikkaa teknisenä laitteena. Mannerjoki on toiminut päätoimisena harmonikankorjaajana ja -virittäjänä Naantalissa vuodesta 2009 alkaen. Nyt hän jatkaa toimintaa Ikaalisissa.

Sohaisen hieman mehiläispesää, kun käsittelemme aihetta, joka ei oikeastaan ole suoraan harmonikankorjaajan tontilla vaan pikemminkin harmonikan myyjien ja ostajien aluetta. Olen nimittäin tässä vuosien mittaan huoltanut useita harmonikkoja, joissa on selviä valmistusvirheitä. Ei aina isoja asioita, mutta virheitä kuitenkin. Otan tällä kertaa tikunnokkaan vireydessä pysymisen. Toisinaan, teki mitä temppuja tahansa, tuntuu ettei soitin vain pysy vireessä. Missä vika?

Lähtökohtaisesti oletan, että Suomessa myytävät harmonikat ovat pääosin italialaisia laadukkaita soittimia. Italialaiset ovat yleitä merkkiensä vetovoimasta ja paremmuudesta. Harmonikankielten valmistajien kohdalla tilanne on sama. Sutta ei haluta hyviin tuotteisiin, vaikka halvemman laatuluokan kieliäkin on saatavana. Halvempi laatuluokka ei pitäisi vaikuttaa kielen vireydessä pysymiseen, mutta toisinaan tältä kyllä tuntuu. Myyjien osalta luonnollista olisi olettaa, että hyvää on parempi myydä kuin huonoa. Kaikki palikat vireydessä pysymiseen pitäisi olla kohdillaan, kun laatuun on panostettu.

Sitten huoltoon tulee harmonikka, joka on valmistettu joskus 1960–80-luvuilla – tai jopa 2000-luvun taitteessa. On eletty erilaista aikaa, mutta laatupele on ollut silloinkin laatupele ja kielienvalmistamisen knopit ovat kyllä olleet tiedossa.

Huollon alkaessa huomataan, että soitin on erittäin pahasti epävireinen. Se on huono merkki. On todennäköistä, että soitin ei pysy vireessä virityksestä huolimatta. Seuraavaksi huomataan, ettei soitinta ole koskaan viritetty. Kielistä löytyy vain tehtaan virittäjän työnjäljet. Aijai – hälytyskellot alkavat soida; soittimesta ei ole pidetty huolta. Huoltohistoriasta ei välttämättä ole yhtään tietoa. Päätetään kokeilla vaikka oktaavin matkalta, että pysyykö soitin vireessä. Ei pysy, ei. Mahdolliset venttiili-, vaha- ja niittausviat on poissuljettu. Tässä kohdassa itselläni herää kysymyksiä. Ovatko kielet olleet alkujaankin niin huonot, etteivät ne ole pysyneet vireessä uutenakaan? Vai onko kyseessä eräkohtainen valmistusvirhe? Onko ostaja kuunnellut soitintaan yhtään, kun se oli uusi ja vielä takuun piirissä? Onko myyjä antanut niin hyvän tarjouksen, että soittimessa ollut mahdollinen pieni epävire on ollut ostajan mielestä hyväksyttävissä?

Olivatpa vastaukset edeltäviin kysymyksiin mitä tahansa, pidän kohtuullisena, että ostajat kuuntelevat ja seuraavat oman uuden soittimensa virettä ja tekevät takuuajana mahdolliset reklamaatiot. Vireydessä pysyminen on iso osa kokonaisuutta. On kaikkien etu, että kielet pysyvät vireessä: valmistajat ja myyjät saavat pidettyä yllä hyvää mainettaan, huoltajat ja virittäjät pääsevät vähemmällä työmää-

KOKOUSKUTSU

SUOMEN HARMONIKKALIITTO RY:N LIITTOVALTUUSTON SYYSKOKOUS

LAUANTAI 9.11.2024 KLO 10.00

ETÄKOKOUS MEETISSÄ • LINKKI TULEE SÄHKÖPOSTIIN

KÄSITELLÄÄN SAANTOJEN MÄÄRÄÄMÄT ASIAT

TERVETULOA!

HALLITUS

rällä ja saavat aikaan hyvän lopputuloksen puhumattakaan soittajan ja kuulijoiden soittomukavuudesta. Vireessä oleva soitin ylläpitää soittomukavuutta.

Sitä on mahdotonta selvittää, onko tällaisessa yllä mainitussa esimerkissä mitään yksiselitteistä vastuutahoa, johon voisi syyttävää sormea osoittaa. Virheetkin voivat tulla esiin vasta vuosien perästä ja osa niistä voi johtua normaalista kulumisesta. Laadunvarmistaminen vaatii työtä jokaiselta osapuolelta.

Jos ajatellaan kuluttajasuojan näkökulmasta, myyjä vastaa tuotevirheistä vaikkapa yhteistyössä tuottajan kanssa. Ensisijaisesti ongelma pitää korjata eli tässä tapauksessa virittää epävireet pois. Jos korjaus ei ole mahdollinen tai ongelma ei poistu, on kuluttajalla mahdollisuus hankkia maksetusta myyntihinnasta alennusta. Mikäli mikään edellä mainituista toimenpiteistä ei ole mahdollinen, kauppa voidaan purkaa. Tämä on tosin sitten aivan viimekäden ratkaisu.

Kielen väsyminen

Koulussa aikanaan minulle opetettiin, että harmonikan kieli voi väsyä käytön myötä eikä sen vuoksi pitäisi virettä kunnolla. Mikäli harmonikan kieli väsyä, oletettavaa olisi, että se napsahtaa jossain kohtaa poikki. Kielessä on voinut olla mikro-

murtuma, joka sitten aikanaan laajenee halkeamaksi asti. Metallin väsymisilmiö on vauriomekanismiksi monimutkainen, mutta yksinkertaistettuna voidaan puhua heikoimman lenkin ilmiöstä. Väsyminen on paikallinen ilmiö ja keskittyy sinne missä rakenteelliset jännitykset ja niiden vaihtelut ovat suurimmat, ja missä materiaali esiintyy heikoimmillaan. Harmonikan kielessä tämä kohta olisi niin kutsuttu dynaamisen latauksen pisteeksi, joka luo kielelle paljon sen ominaisuuksia. Selittääkö tämä epävireisyyden? Miksi 1930-luvun soittimien vireys saattaa pysyä tosi hyvin, mutta 20-vuotias soitin ei välttämättä pysy lainkaan vireessä?

Huomattavaa on, ettei kieliteräksen myötöraja ylity normaalissa soitossa – muutenhan kielet olisivat selvästi taipuneita. Kimmoisan ja myötörajan välissä kieliteräkselle voi toki tapahtua pieniä muutoksia, mutta vasta myötörajan ylittämisen jälkeen metalliin tulevat muutokset ovat pysyvämpiä.

Huh. Aihetta voisi varmasti tutkia lisää ja useista eri näkökulmista!

Huomaamattomat valmistusvirheet

Sitten on olemassa valmistusvirheitä, joita soittaja ei edes välttämättä huomaa. Olen tavannut erään harmonikan, joissa bas-

son kielipenkit koskevat diskanttirungon sisäosiin palkeen ollessa tietyssä asennossa. Tämä ei normaalissa soitossa tule esiin, vain palkeen ollessa lähes suljettu. Mielestäni kyseessä on suunnittelu- tai valmistuskukkanen. Samassa soittimessa basso- ja diskanttipuolen musta selluloidi on keskenään hieman eri värisävyisiä. Tämä johtuu ihan puhtaasti siitä, että runkoon on tullut eri valmistuserän sellulodia – rungonpuolikaat on todennäköisesti tehty eri tehtailla. Tällaista pientä väri vaihtelua en laskisi kuitenkaan tuotevirheeksi vaan tyypilliseksi valmistusprosessin ominaisuudeksi. Jokainen tuotettu selluloidi-erä ei voi olla täysin samanlainen. Toki jos kiinalaiset selluloidinvalmistajat käyttävät laadunvalvontaa ja jonkinlaisia standardeja, ei tällaisia eroja kauheasti pitäisi tulla.

Kotimaisissakin tuotteissa on ollut virheitä. Esimerkiksi 1930-luvun harmonikoissa on usein liian vähän tilaa diskantin matalille kielille. Kovassa soittopaineessa alakielet heiluvat niin laajalla kaarella, että ne osuvat ilmakehän pohjaan antaen pärisyttävän elämysään. Ja koska puu on tässä kohdassa kielipenkkiä niin ohutta, ei korjausta voida käytännössä tehdä. Selvä suunnittelu- tai tuotantovirhe, mutta hyvin ovat soittimet käyneet kaupaksi 90 vuotta sitten. ☺

Viljo Mannerjoki

Veikko Ahvenainen 95 vuotta

Veikko Ahvenaisen 95-vuotisjuhlavuoden kunniaksi Suomen Harmonikkaliitto julkaisee neliosaisen juttusarjan, jossa pureudutaan Veikon uraan ja vaiherikkaaseen elämään.

Osa 3/4

Loppumaton energisyys ja aktiivisuus leimaavat Veikon uraa

Juttusarjan tässä osassa tutustutaan Veikon loppumattomaan aktiivisuuteen ja energisyyteen. Sen avulla hän on vuosikymmenten ajan määrätietoisesti rakentanut ja vienyt eteenpäin sitä uskomatonta, nyt jo yli 75 vuotta kestänyttä taiteilijauraansa, joka alkoi vuonna 1948 Kuopion kaupungintalossa pidetystä soolokonsertista.

Teksti Veikko Ahvenainen ja Seppo Lankinen | Kuvat Veikko Ahvenaisen albumi

Veikko Finland Calling TV6:n studioiden edustalla.

Veikko alkoi soittaa jo 1960-luvulla Ruotsin, Norjan ja Tanskan radioissa. Esiintymiset järjestyivät kirjeenvaihdon avulla. Ruotsin radion musiikkipäällikön **Hasse Tellemarin** ehdotuksesta Veikko soitti kaksi eri ohjelmaa. Toisen klassista musiikkia ja toisen harmonikkamusiikkia, jossa ohjelmaan kuuluivat mm. *Ihanat päivät*, *Dizzy Accordion*, **Walterin** *Paso Doble San Jorge*. Tellemarin idea kahdesta eri ohjelmasta hyväksyttiin myös Norjan ja Tanskan radioissa. Oslossa radion ohjelmassa oli myös **Edward Griegin** teos *Noitien kulkue*. Veikon vierailut Ruotsin, Norjan ja Tanskan radioissa jatkuivat useiden vuosien ajan.

Amerikka kutsuu

Syyskesällä 1965 Veikko Ahvenainen tapasi Vaasassa sattumalta lapsuudenystävänsä **Paul Oksmanin**, joka jo pikkupoikana oli lähtenyt Amerikkaan. Paulista oli kehittynyt baritonilaulaja ja kahvipöydässä istuessaan he alkoivat suunnitella konsertti-kiertuetta Amerikkaan. Kiertue alkaisi Floridasta tammikuussa, jatkuisi Texasin ja Arizonan kautta Kaliforniaan ja Kanadaan ja sieltä edelleen Toronton ja Bostonin kautta New Yorkiin.

Vuonna 1966 tammikuussa Veikko oli valmis lähtemään matkaan. Hän oli harjoitellut kiertueelle erikoisohjelman. Siinä oli kaksi tuntia musiikkia ulkomuistista, aina *Finlandiasta* lähtien.

Ensimmäinen konsertti oli Floridassa Lantanen Tourist Clubilla täydelle salille. Kuulijoiden joukossa oli eri osavaltioista tulleita lomalaisia, italialaisia, saksalaisia sekä muita kansainvälisiä vieraita. Illan aikana vaihdettiin yhteystietoja,

Toivo Manninen ja Veikko Ahvenainen Kanadan-kiertueella 1966.

Mainos Veikon Tallinnan konsertista.

joiden tuloksena Ahvenaiselle ja Oksmanille järjestyi myöhemmin lukuisia uusia konsertteja.

Kirjassaan *Hanurini muistoja* Veikko kertoo monia yksityiskohtia konserteista Floridan jälkeen. Konsertti Los Angelesissa oli huipputilaisuus. Tieto siitä oli kulkenut harmonikkapiireihin. Kuulijoiden joukossa olivat mm. **Anthony Galla-Rini**, **Frank Marocco** sekä jazzhanuristit **Pete Jolly** ja **Alice Hall**. Harmonikkamaestrot olivat ihmeissään, kun Veikko osasi soittaa **Magnanten** sävellyksen *Accordion Boogie* aivan samalla tavoin kuin Magnante itse.

Paulin laulamat suomalaiset kansanlaulut sekä **Sibeliuksen** ja **Fosterin** laulut menivät yleisöön.

Heidän tullessaan San Franciscoon, Veikko etsi puhelinluettelosta **John Molinarin** nimen. Veikko halusi tavata suuren maestron ja tapaaminen järjestyi. Näin alkoi heidän pitkään jatkunut läheinen ja lämmin ystävyys. Myöhempinä vuosina he tekivät lukuisia konserttikiertueita Amerikan eri osavaltioissa, Kanadassa ja Euroopan maissa. Konserteissa he soittivat monia Molinarin sovittamia duettoja, kuten *Tuntien tanssi*, *Figaron häät*, *Semiramide*, *Jolly Caballero*. Veikko kertoo näiden vuosien olevan edelleenkin unohtumattomina hänen mielessään.

Ensi kerran Tallinnassa

Amerikan konserttikiertueen jälkeen Veikko jatkoi tanssikeikkoja tango-yhtyeensä kanssa. Palatessaan erään

kerran aamuyöstä yhtyeensä kanssa Jyväskylän Koivurannan lavalta, hän avasi Tallinnan radion, jossa soi Veikon soittama *Mantshurian kukkulat*-valssi. Amerikan markkinoille tehty levy oli kulkeutunut Tallinnan radioon, jossa sitä soitettiin. Niinpä hän kirjoitti Tallinnan radioon, esittäen toiveen saada itse tulla soittamaan Neuvosto-Eestissä. Vastaus tuli pian ja hänelle järjestettiin soolokonsertti Tallinnan Filharmonian konserttisalissa. Samalla hän esiintyisi radiossa ja televisiossa. Tallinnaan hän matkusti Leningradin kautta, koska laivaliikennettä ei ollut vielä avattu. Konsertti sai paljon huomiota Tallinnan radiossa ja lehdissä. Tunnetut eestiläiset kapellimestarit **Eri Klas**, **Peter Saul** ja radion musiikkipäällikkö **Mik Vello** olivat saapuneet tilaisuuteen.

Veikko tiesi jo etukäteen olevansa tärkeän konsertin edessä. Tieto konsertista menisi varmasti Moskovaan.

Konsertin ensimmäinen osa sisälsi muun muassa **Bachin**, **Shostakovitsin**, **Weberin** ja **Mendelssoenin** teoksia sekä **Paganinin** *La Campanellan*. Toiseen osaan Veikko oli säästänyt tuttuja harmonikkakappaleita. *Miekkatanssin* jälkeen kolme Frosinin teosta, konserttisovitukset suomalaisista ja eestiläisistä kansansävelistä. Ja lopuksi *Kesäillan valssi*, *Säkkijärven polkka* ja eestiläinen melodia *Ne silmät, ne silmät*, joka sai yleisön nousemaan tuoleiltaan, laulamaan ja taputtamaan soiton mukana.

Yleisradion musiikkitoimittaja **Paa-vo Helistö** oli myös paikalla ja kirjoitti radion omassa lehdessä tähän tapaan:

"Kuuluisa hanuristi Veikko Ahvenainen veti Filharmonian salin täyteen."

Konsertti oli alkusoittoa Veikon myöhemmille konserttikiertueille Virossa, Latviassa ja Liettuassa sekä Neuvostoliitossa.

Harmonikan tie kirkkoon

1960-luvun lopulla alkoivat Veikon tangoyhtyeen keikat vähentyä rautalankabändien vallatessa tanssilavoja. Hänen oli keksittävä jotain uutta tilalle, ja ajatus kirkkokonsertista tuli Veikolle kuin tilauksesta. Hyvinkään kirkkoherra **Eskola** kieltäytyi jyrkästi Veikon ehdottamasta konsertista. Kymmenistä kirkoista hän sai yhtä tylyn vastauksen. Uutinen tästä levisi myös sanomalehtiin Helsingin Sanomia myöten. Eri uskon- tokunnat ja ammattiliitot olivat puolesta ja vastaan. Veikkoa tämä ei lannistanut ja hän tiesi selviävänsä tästäkin voittajana.

Veikon ollessa syksyllä vuonna 1969 konserttikiertueella Ruotsissa hän otti yhteyttä Sundsvallin kirkkoherraan, ja ehdotti hänelle kirkkokonserttia harmonikalla. Nähtyään ohjelman kirkkoherra toivotti Ahvenaisen tervetulleeksi konsertoimaan seuraavana vuonna. Historiallinen konsertti oli Skönmosin kirkossa sunnuntaina 29.9.1970. Näin oli Veikko Ahvenainen ensimmäisenä hanuristina avannut harmonikan tien kirkkoon!

Nähdessään ruotsalaisten lehtien arvostelut Veikon konsertista, kirkkoherra Eskola hyväksyi konsertin kirkkoonsa. Ja lopulta kävi niin, että Suomen en-

simmäinen kirkkokonsertti harmonikalla kuultiin Hyvinkäällä 11. marraskuuta 1970, arkkitehti **Aarno Ruusuvuoren** suunnittelemassa kirkossa. Konsertti huipentui Sibeliuksen *Finlandia*an duettona urkuri **Matti Herojan** kanssa.

Vuosikymmenien aikana Veikko on soittanut lukuisia kirkkokonsertteja Pohjoismaissa ja Euroopan eri maissa, Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Tietävästi ensimmäisenä hanuristina hän on saanut soittaa kirkkokonsertin myös kuuluisassa katedraalissa Washingtonissa Yhdysvalloissa.

Kirkkokonsertit kuuluvat edelleen Veikon ohjelmaan. Vaimonsa **Carinan** kanssa hän esittää konserteissa sovittamia **Bachin, Albinonin, Mozartin** ja **Melartinin** teoksia. Ohjelmassa on myös hänen konserttisovitukset tunnetuista virsistä, kuten *Titanic hymni*, *Kiitos Sulle Jumalani*, *Maa on niin kaunis*. Epäileville harmonikan sopivuudesta kirkkoon Veikko on vastannut, ettei kysymyksessä ole harmonikkamusiikkista kirkossa, vaan kirkkomusiikista, jota soitetaan harmonikalla.

Hyvinkään Harmonikkaviikko

Harmonikkamusiikin suosion myötä muun muassa Veikko, **Arto Kivekäs** ja **Seppo Lankinen** innostuivat ajatuksesta keksiä Hyvinkäällä jotain kiinnostavaa kuultavaa harmonikamusiikin ystäville. Niinpä vuonna 1977 järjestettiin ensi kerran Hyvinkään Harmonikkaviikko.

Kaupunki lähti mukaan viikon järjestelyihin. Veikolla oli valmiit yhteydet ulkomaisiin hanuristeihin, joiden kanssa hän oli aikaisemmin soittanut. Harmonikkaviikon monipuoliset konsertit tarjosivat jokaiselle kuultavaa. Tärkeä osa viikon ohjelmaa olivat myös harmonikansoiton oppitunnit, joita sekä ulkomaiset että kotimaiset solistivieraat antoivat harmonikkaviikon osallistujille.

Harmonikkaviikon ensimmäiset ulkomaiset solistivieraat olivat **Hugo Noth** Saksasta, **John Molinari** USA:sta ja **Anatoli Beljaev** Neuvostoliitosta. Seuraavina vuosina kansainvälistä väriä viikolle toivat mm. **Maurice Vittenet** Ranskasta, **Friedric Lips** ja **Oleg Sharov** Neuvostoliitosta, **Carmen Carozza** ja **Art van Damme** USA:sta,

Veikko ja Matti Heroja vuonna 1974.

Flocco Fiori Italiasta sekä **Warsovan Harmonikkakvintetti** Puolasta. Kaikki meni hyvin kymmenen vuotta, kunnes viikon kustannukset alkoivat nousta niin suuriksi, etteivät lipputulot ja kaupungin maksama tuki enää riittäneet juhlien pyörittämiseen ja niin tämä suosittu ja tunnettu musiikkiviikko oli tullut tiensä päähän.

Kiertue Ruotsissa

Eräänä vuonna Veikko ja Hyvinkään Harmonikkaviikon kansainväliset vieraat tekivät festivaalin jälkeen kiertueen Ruotsiin. Mukaan lähtivät **Warsovan kvintetti**, **Maurice Vittenet** ja **John Molinari**.

Konsertit Luleossa, Umeossa, ja Örnkölsvikissä sujuivat juhlallisissa merkeissä. Kaupunkien dragspelsklubit (harmonikkakerhot) olivat mukana järjestelyissä. Konserttien loppunumerona olivat ruotsalaisten toivoma yhteisesitys *Elämää suomalaismetsissä* sekä *Finska Polka* eli *Karjalan poikia*.

Övikissä järjestettiin tuolloin myös harmonikkafestivaali, aivan Hyvinkään tapaan. Sen aikana pidettiin myös oppi-

kurssi ruotsalaisille hanuristeille. **Molinari** opetti pianohanuristeja ja Veikolle jäi näppäinhanuristien koulutus. Vitte-

netille ja kvintetille annettiin vapaata kielivaikeuksien takia. Kiertue päättyi Tukholmaan, jossa Ruotsin Harmonikkaliitto (Sveriges Dragspelsförbund) järjesti juhlanan konsertin loppuunmyydylle salille. Juhlaillallisella nähtiin tunnettuja ruotsalaisia hanuristeja, kuten **Andrew Walter**, **Lennart Wärmell**, **Olle Johny**, **Walle Söderlund**, **Egil Hauge** ja paljon muita.

Konsertteja Ranskassa ja Italiassa

Vuonna 1982 Veikko sai kutsun Italiaan RAI-television järjestämään harmonikan 100-vuotisjuhlakonserttiin Anconassa. RAI lähetti sen suorana moniin Euroopan maihin. Konsertissa soitti ranskalainen musettevirtuoosi **Maurice Vittenet** ja monet italialaiset virtuoosit kuten **Gervasio Marcosignori**, **Peppino Prinsipe** ja **Wolmer** sekä harmonikkaorkesteri. Veikko sai kunnian soittaa tässä konsertissa **Rossinin Semiramide**-alkusoiton ja **Säkkijärven polkan**.

Louis Corcha, Veikko Ahvenainen ja Marueice Vittenet 1982.

John Molinari ja Veikko Ahvenainen Finlandia-talolla 1979.

Samana vuonna hän teki kiertueen Vittenetin kanssa Ranskassa ja he esiintyivät myös radiossa.

Ranskalainen Maugeain-harmonik-katehdas oli järjestänyt heille konsertin Montpellierin kaupungin konserttisaliin.

Pariisissa heitä odotti suuri Gala-konsertti Dransyn konserttisalissa edesmenneen musette-hanuristin Joe

Basilen muistoksi. Esiintyjinä olivat Ranskan kuuluisimmat musette-hanuristit.

Musette-musiikki hallitsi illan ohjelmaa. Konsertin kuuluisin esiintyjä oli André Verchuren. Veikko sai soittaa yhdessä hänen kanssaan Reine de Musette-valssin, jossa mukana oli myös Maurice Vittenet.

Finland Calling

Michiganin valtion pohjoisosassa Superijärven rannalla sijaitsee Marguetin kaupunki. Vuonna 1962 toisen polven amerikansuomalainen **Carl Pellonpää** perusti paikalliseen WLUC-televisioon Finland Calling (Suomi kutsuu) suomenkielisen ohjelman. Se on ainoa suomenkielinen TV-lähetys Yhdysvalloissa. Sunnuntaisin tunnin mittaisessa ohjelmassa on vuosien aikana vierailut lukuisia tunnettuja suomalaisia nimiä presidentti **Urho Kekkonen** lähtien. Myös Veikko on vierailut Pellonpään vetämässä ohjelmassa usein konserttikiertueittensa aikana.

Kun Finland Calling-ohjelma täytti 30 vuotta 1992, tapahtuman kunniaksi suunniteltiin juhlakonsertti, jossa tul-taisiin esittämään uusi tunnusmusiikki tälle Finland Calling ohjelmalle. Kappaleen soittaisi Northern Michiganin sinfoniaorkesteri. Pellonpää kysyi Veikolta, olisiko hänellä tiedossa säveltäjä, joka voisi säveltää tämän kappaleen? Ajattele-matta asiaa sen enempää, Veikko lupasi tehdä sävellyksen. Pian hänelle kuitenkin selvisi, mitä hän oli mennyt sopimaan. Veikko oli kyllä tehnyt sävellyksiä ja sovituksia erilaisille yhtyeille, mutta oli eri juttu säveltää kappale sinfoniaorkesterille.

Veikolla oli kuitenkin pian valmiina selvä suunnitelma. Hän meni New Yorkissa tunnettuun Schirmers-musiikkitaloon. Sieltä löytyi runsaasti tunnettujen säveltäjien pienoispartituureja aina Sibeliuksen partituureista lähtien. Partituureja lähti iso nippu Veikon mukaan. Hän alkoi tutkia, miten eri säveltäjät kirjoittavat eri soittimet partituureissa ja miten ne soivat keskenään? Paljon muutakin piti oppia. Hänellä oli vajaa vuosi aikaa säveltää kappale sinfonia-orkesterille.

Tuloksena oli hänen ensimmäinen orkesterisävellyksensä *Finland Calling*, josta tuli Suomi kutsuu -ohjelman tunnusmusiikki. Veikko oli itse kuulemassa Northern Michiganin Yliopiston juhlasalissa, kuinka juhlavasti sinfoniaorkesteri soitti sen kapellimestari **Douglas Gravesin** johdolla.

Tämä oli alkusoittoa hänen myöhemmille orkesterisävellyksilleen, kuten *Kallavesi*, *Iltatunnelma*, *Konserttivalssi* ja *Messu orkesterille ja kuorolle*. ☺

Hauskaa tekniikkatreeniä

Tässä muutamia hauskoja teknisiä harjoitteita sormien verryttelyyn ennen soittohetkeä tai sen jälkeen. Tai sitten ihan muuten vaan aivojumpaksi vapaisiin hetkiin. Näissä harjoituksissa – kuten yleensäkin uusien asioiden opettelussa – olisi tärkeää tehdä aluksi asiat rauhallisella vauhdilla.

Harjoitusten teho ei välttämättä nouse yhtään, vaikka tempo olisi nopeampi, pikemminkin voi käydä päinvastoin.

Jos sinulla on mielessäsi vastaavanlaisia motorisia harjoitteita, joita voisit jakaa muillekin, otamme niitä mielellämme vastaan lehden toimituksessa. Jaamme niitä sitten täällä lehden palstoilla sopivina annoksina.

Joten ei muuta kuin kieli keskelle suuta ja leppoisia jumppahetkiä harjoitusten parissa!

Teksti Reijo Ahonen | Kuvat Minna Plihtari ja Reijo Ahonen

Kynän pyörittely

Tässä harjoituksessa kynää pidetään sormien väleissä (etusormi-keskisormi, keski-sormi-nimetön, nimetön pikkusormi).

Harjoitukseen sopii parhaiten pitkäkö, tasainen ja suora kynä, esim. lyijykynä.

- Aseta kynä etu- ja keskisormen väliin
- Siirrä kynää sormien välissä niin, että käännät kynää hieman vaakatasoon ja koukistat seuraavaa sormeaa (nimetön) kohti kynää
- Laita nimetön sormi vaakatasossa olevan kynän päälle ja vapauta etusormi pois

- Kynä on nyt keskisormen ja nimettömän välissä

- Käännä sitä jälleen kohti vaakatasoa ja koukista pikkusormesi kynää kohti
- Kun saat kynän nimettömän ja pikkusormen väliin, tee takaisinpäin samat asiat alakautta, eli ojenna keskisormi kynän alapuolelle
- Kun saat keskisormen kynän alle, vapauta pikkusormi jne.

Sormien tunnustelu ("koputtelu")

Aseta sormien päät vastakkain, sormien ollessa hieman "pyöreinä" (= hyvässä soittoasennossa).

Ranteet voivat olla aluksi kiinni toisissaan, ranteet irti toisistaan harjoitus on selvästi hankalampi.

- Koputtele kevyesti sormien päitä toisiinsa, ensin yksi sormi kerrallaan esim. 4 kertaa / sormipari, eli 4 x peukaloita vastakkain -> 4 x etusormia -> 4 x keskisormia jne. pikkusormeen asti, ja sieltä takaisin päinvastaisessa järjestyksessä
- Sitten voit koputella kutakin sormiparia 2 x siirtyen seuraaviin sormiin, ja myöhemmin vain 1x

- Tee ensin rauhallisesti. Keskity, että sormien päät osuvat mahdollisimman hyvin toisiinsa

Kun tuntuu sujuvan helposti, voit lisätä vauhtia tai tehdä sormipareilla seuraavasti:

- 1- ja 3-sormet (peukalo ja keskisormi) koputtelevat yhtäikaa toisiaan, sitten 2-4-sormet, sitten 3-5-sormet, ja takaisin
- Rauhallinen vauhti, molemmat sormiparit aivan yhtäikaa
- Ensin 4 x toistoilla, sitten 2 x, sitten 1x

Kuulien pyörittely

- Tällaisia kuulia löytyy joistakin aasialaisista kaupoista nimikkeellä "kuntopallot" tai "terveyspallot".

- Tarkoituksena on pyörittää (aluksi) kahden palloa kädessä ympäri, välillä suuntaa vaihtaen.

- Kuulia on sekä metallisia (jotka helähtävät aina toisiinsa osuessaan) sekä kiviaineksesta tehtyjä (useimmiten marmoria).

- Kuulien avulla ei varsinaisesti sorminäpäräisy välttämättä parane, mutta niiden pyörittely parantaa käsien aineenvaihduntaa toimien esim. hyvänä alkulämmittelynä ennen soittamista.

- Kuulien terveysvaikutus perustuu (käyttöohjeen mukaan) kädessä sijaitseviin akupisteisiin, ja niiden pyörittelyn todetaan parantavan muistia sekä auttavan mm. selkä- ja jalkasärkyihin.

- Kun pallojen pyörittely sujuu tasaisen vaivattomasti, on hyvä ottaa joko suuremmat pallot käyttöön tai lisätä pallojen määrää kolmeen tai jopa neljään. Kuulat eivät siis saa tuntua "liian kevyiltä", vaan kädessä on oltava sopivasti "vastusta".

Kun tuuli purjeisiin käy

Merimiesvalssi

Sävellys: Jukka Koivukangas

7

14

22

30

Chords: C, G, E7, Am, D7, BS, G7, C, Bb

38

3

Fine

D7

G

G7

C

BS

44

G

E7

Am

D7

G

G7

BS

50

C

G

E7

Am

D7

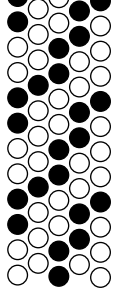
BS

56

D.C. al Fine

G

BS

Tapahtumia

TAPAHTUMIA

Tapahtumia

Tapah

Tapahtumia 2024

Tukholma 4.-6.10.

KAMMERTON, erityisesti nuorille harmonikansoittajille suunnattu kansainvälinen festivaali. Lisätiedot: kammerton.org

Nakkila 7.-13.10.

Nakkilan Harmonikkaviikko. 28. kertaa järjestettävässä tapahtumassa mm. nuorten harmonikkakilpailut 12.10. sekä päätöskonsertti, jossa mukana Tangokuningas 2014 Teemu Roivainen. Lisätiedot: nakkilanseudunharmonikat.fi

Hauho 30.10.

Hauhotalo (Kirkkotie 5) klo 18. Liput 10 €.

Läyliäinen (Loppi) 31.10.

Läyliäisten Seurala (Läyliäistenraitti 106) klo 18. Liput 10 €.

Salo 1.11.

Lehmirannan Lomakeskus (Lehmirannantie 12) klo 16. Liput 16€.

Abja Accordion Band konsertoi Hauholla, Lopella ja Salossa.

Lisätiedot:

Seppo Soittila 050 596 5071 ja Seppo Lankinen 040 048 5015.

Kyrö (Pöytyä) 3.11.

Auranmaan Riihiharmonikat 15-vuotisjuhlakonsertti klo 14.00. Ohjelmassa perinteistä harmonikkamusiikkia ja laulua. Riihiharmonikat, Juha Simola, Torsti Hellström, Esa Tiiri ja Nalle Karjalainen. Konsertin juontaa harmonikkataiteilija Seppo Lankinen.

Hollola 17.11.

Hollolan harmonikkojen perinteinen harmonikkakonsertti klo 13.00 Hollolan nuorisoseuratalo Kukossa, Vanha Tampereentie 124, Hollola.

Tapahtumia 2025

Joensuu 24.-25.1.

Harmonikan monet kasvot -tapahtuma. Pe 24.1. Mestarikurssi, taiteilija Petri Ikkela, Joensuun konservatorio.

La 25.1. Yhteissoittokurssi ja 25-vuotisjuhlakonsertti, yhdessä Petri Ikkelan ja maakunnan harmonikansoittajien kanssa, Joensuun konservatorio.

Itämeri 22.-23.3.

Harmonikkaristeily Baltic Princess -laivalla Turusta Tukholmaan. Lisätiedot ja varaukset: harmonikkaristeily.fi tai puhelimitse liiton toimistosta 044 493 6113.

28. HARMONIKKAVIIKKO 7.-13.10.2024
NAKKILAN LIIKUNTAKESKUKSESSÄ
NUORTEN HARMONIKKAKILPAILU
12.10.2024 KLO 11.00
SARJAT: -8 V., 9-10 V., 11-13 V., 14-16 V. JA YLEINEN SARJA
KILPAILUSSA SOITETAAN 2 VAPAAVALINTAISTA KAPPALETTA
STANDARDIBASSOHARMONIKALLA
LISÄTIEDOT JA ILMOITTAUTUMINEN 5.10. MENNESSÄ
INFO@NAKKILANSEUDUNHARMONIKAT.FI
HARMONIKKAVIIKKON PÄÄKONSERTTI
13.10.2024 KLO 15.00
-TANGOKUNINGAS 2014 TEEMU ROIVAINEN-
-JUONTAJANA OLLI MUSTANIEMI-
-NAKKILAN SEUDUN HARMONIKAT-
LIPUT 20 € ALLE 16-V. ILMAISEKSI
www.nakkilanseudunharmonikat.fi

Veikon juhluvuoden kiertue jatkuu

Veikko Ahvenainen jatkaa vaimonsa Carinan kanssa juhluvuoden konserttikiertuetta.

Syyskuu

23.9. Nurmes Hannikaisen sali klo 19.00

24.9. Kuopio kaupungintalo 95v-juhlakonsertti klo 19.00

Lokakuu

6.10. Seinäjoki Lakeuden Risti kirkkokonsertti klo 16.00

7.10. Jurva Ns talo klo 19.00

8.10. Raisio Martinsali klo 19.00

9.10. Paimio Paimio-sali klo 19.00

10.10. Loimaa Heimolinna klo 19.00

11.10. Tammela Kunnantalo klo 19.00

13.10. Orivesi Suoja klo 19.00

15.10. Janakkala kirjaston sali klo 19.00

18.10. Kouvola kaupungintalo klo 19.00

22.10. Saarijärvi Saarijärvi-sali klo 19.00

23.10. Viitasaari Nuorisotalo klo 19.00

25.10. Äänekoski kaupungintalo klo 18.00

Monissa konserteissa esiintyvät paikalliset harmonikkakerhot.

Marjon pörssi

- ♦ Myynti-ilmoitukset ottaa vastaan Marjo Suominen, puh. 0400-609019.
- ♦ Ilmoitus on Harmonikkaliiton jäsenille maksuton.
- ♦ Seuraavaan lehteen tulevat ilmoitukset Marjolle 28.10.2024 mennessä.

Standardibassot

LP 4 äk casotto
LP Stage Star Professional
Kouvolan Maestro
LP 72 B
Excelsior 4 äk casotto, erik.val.pianoh.

hinta

3800 €
Tarjous
750 €
700 €
4000 €

myyjä

Lohko
Rautsiala
Juvonen
Kataja
Huuskonen

puhelin

040 045 7013
040 575 4336
050 356 0925
040 828 1225
040 044 0331

Teksti Veli Kujala

Energisesti uuteen lukuvuoteen

Tänä syksynä aloitamme lukuvuoden uuden opetussuunnitelman voimin. Sibelius-Akatemiassa on jo pitkään ollut käytössä ns. HOPS eli henkilökohtainen opetussuunnitelma, jonka voi erityisesti maisteriopinnoissa koota hyvin pitkälti omien kiinnostuksenkohteidensa perusteella. Opintoja voi painottaa esimerkiksi nykyaikamusiikkiin tai pedagogiikkaan ja niiden lisäksi lukujärjestykseen saattaa hyvinkin mahtua vaikkapa jazzrytmiikkaa tai luovia vuorovaikutustaitoja.

Olemme lisänneet uuteen opetussuunnitelmaan monia kursseja, jotka ovat erityisesti harmonikansoitonopiskelijoille tarkoitettuja. Näistä mainittakoon esimerkiksi Konserttopaja, jossa tutustumme harmonikkakonsertteihin ja soitamme niitä sekä Harmonikan elektroakustiset sovellukset, jossa perehdytään äänen reaaliaikaiseen sähköiseen muokkaamiseen ja MIDI:n käyttömahdollisuuksiin. Kun näihin lisätään vielä jo olemassa olevia opintoja eli pienen faceliftin saanut harmonikkatieto uudella laajemmalla toteutuksella Harmonikkataiteen historia, Prima Vista, Harmonikan rakenne ja viritus, Tekniikkapaja, Vapaa säestys ja Improvisaatio-opinnot, niin rohkenisin väittää, että koulutuksemme on juuri nyt maailman monipuolisinta harmonikan saralla. Tällä hetkellä opettajakuntaamme kuuluu minun lisäksi Mika Väyrynen, Sini Ström ja Niko Kumpuvaara. Ammattiopiskelijoiden opetus on pääosin Mikan ja minun vastuulla, muissa harmonikka-aineissa jaamme opetuksen koko opettajakunnan kesken hieman eri painotuksin. Harmonikansoitonopintoihin kuuluu tietenkin myös kosolti kaikkea muuta, joiden opettajat ovat kyseisten aineiden erikoisasantuntijoita.

Viime vuonna minulla oli suuri ilo esiintyä kahdella lähialueemme harmonikkafestivaalilla eli AccordionFest Estonialla ja Vilnan kansainvälisellä harmonikkafestivaalilla. Vilnan festivaali on nykyisen Vilnan musiikkiakatemian professorin ja festivaalin taiteellisen johtajan Raimondas Sviackeviciuksen isän jo 1980-luvulla perustama. Siihen törmää jopa ihan kaupungilla kävellessä useiden valomainoksien ansiosta. Kyseessä on oikeastaan enemmänkin koko marraskuun ajalle jakaantuva korkealaatuinen konserttisarja, jonka esiintyjät ovat kuuluisimpia tämän hetken harmonikkataiteilijoita.

Pääosin Tallinnassa järjestettävä AccordionFest Estonia on sen sijaan hyvin uusi tulokas. Ensimmäinen festivaali järjestettiin optimistisesti korona-aikaan ja ilmeisesti sekin löysi jo yleisönsä silloin. Nyt neljättä kertaa järjestettävä festivaali on pääasiassa voimakolmikko Henri Zibon, Mikk Langeprooin ja maahan joku-nen vuosi sitten emigroituneen serbialaisen Momir Novakovicin suuren työn tulosta. Ajankohdaksi on vakiintunut lokakuu, mutta varsinainen viikko saattaa vielä vaihdella. Viime vuoteen verrattuna festivaali järjestetään vähän aiemmin, nimittäin 4.-12.10. teemalla "Myths and Tales". Festivaalin ohjelmaan kuuluu 9 konserttia ja esiintyjinä on erityisesti hieman nuoremman polven huipputekijöitä kuten espanjalainen Ander Telleria ja italialainen Samuele Telari.

Samaan aikaan festivaalin kanssa Tallinnan musiikkiakatemia järjestää Erasmus+ kurssin, johon lähdemme Sibelius-Akatemiasta yhteensä kahdeksan opiskelijan voimin. Paikalle tulee myös opiskelijoita Hannoverin, Barcelonan, Aostan, Gdanskien ja Zaragozan musiikkikorkeakouluista. Kurssin pääsisältönä on lavapreesenssi ja esitystekniikat, joita opettavat Andreas Borregaard ja Luka Lopacic. Muiden osallistuvien korkeakoulujen opettajat minä mukaan lukien pitävät lisäksi yksityistunteja ja erilaisia workshoppeja.

Laskujeni mukaan Haitari-lehti ehtii ilmestyä hieman ennen Tallinnan festivaalia, joten laittakaapa pieni lähialuematkailu harkintaan! Yhteys Tallinnaan on etenkin pääkaupunkiseudulta todella näppärä ja vaikka kaupunki on kallistunut viime vuosina huomattavasti, niin meidän näkökulmastamme kohtuullisen edullista ja hyvätasoista majoitusta on edelleen mahdollista löytää. Erityisesti ammattiopintoja suunnitteleville nuorille olisi korvaamattoman arvokasta päästä kuulemaan tämän hetken huippuartisteja. Ja Vilnakaan ei ole lentoteitse kovin kaukana, joten kannattaa pitää myös heidän tiedotustaan silmällä, uskon että ohjelmisto julkistetaan pian. Ehkä törmätään Tallinnassa! ☺

Veli Kujala

90 vuotta

Mikko Nojonen, Jyväskylä	19.10.
Vesa Niemi, Hyllykallio	4.11.

85 vuotta

Nils Vainio, Varkaus	30.9.
Veijo Inberg, Vanha-Ulvila	12.11.
Risto Ala-Ikkela, Kauhajoki	16.11.
Teuvo Hiltula, Oulu	19.11.
Voitto Torpakko, Enonkoski	28.11.

80 vuotta

Jorma Sivunen, Seinäjoki	8.10.
Kauko Jalkanen, Joensuu	15.10.
Esko Vainio, Seinäjoki	24.10.
Lasse Lähde, Turku	4.11.
Riitta Nokkala, Humppila	4.11.
Petter Pulkkinen, Espoo	11.11.
Veikko Tihinen, Oulu	16.11.

70 vuotta

Matti Pohjola, Siikajoki	6.10.
Pirkko Hoikka, Pyhäntä	20.11.
Veijo Rauta, Espoo	30.11.
Juha Lindgren, Nurmijärvi	30.11.

60 vuotta

Timo Henttonen, Niinisalo	2.10.
Teija Parviainen, Nokia	17.10.
Tuuli Lilja, Helsinki	29.10.
Kari Saarinen, Pieksämäki	8.11.
Kimmo Holopainen, Äänekoski	12.11.
Jukka Lampela, Rovaniemi	25.11.
Timo Herranen, Ylivieska	2.12.

50 vuotta

Kari Väisänen, Pieksämäki	10.10.
---------------------------	--------

Pertti Toivanen

3.5.1941–23.6.2024

Kuusankosken Harmonikansoitajien pitkäaikainen jäsen ja soittaja **Pertti Toivanen** nukkui pois 23.6.2024. Pertti Toivanen oli aktiivinen soittaja hän toimi hallituksessa ja oli puheenjohtajana 2007-2010. Sopuisa ja hyväntahtoinen Pertti syntyi Pankakoskella Lieksassa. Soittajan taival alkoi Pankakosken tehtaiden puhallinorkesterissa, mutta pian harmonikka tuli hänelle pääsoittimeksi. Pankakoskelta löytyi myös vaimo Raila. Pertti rakensi 9-metrinen matkaveneen ja veneily Pielisellä oli myös yksi hänen harrastuksistaan. Armeija meni lennostossa ja teknisten opiskelujen myötä työt toivat Pertin Kuusankoskelle Kymin-tehtaille.

Eläkepäivien lähestyessä Pertti liittyi Kuusankosken Harmonikansoitajiin ja viimeinen konsertti, jossa hän soitti oli yhdistyksen 65-vuotiskonsertti marraskuussa 2023. Vakava sairaus alkoi hiljentää vauhtia. Vankkumaton KooKoon kannattaja uupui sairauden murtamana juhannuksena 2024.

Kuusankosken
Harmonikansoitajat ry.
Esa Leino, puheenjohtaja

Uudet jäsenet

Vilhelmi Heino, Hämeenlinna	Jaakko Seisalo, Harjavalta
Jaana Hietala, Ranua	Seija Tanninen, Kuhmoinen
Milja Leskinen, Vantaa	Juha Vehkalahti, Lavia
Marjo Liikala, Heinola	Sanna Vilenius, Hyvinkää
Tuomas Mattila, Nummela	
Leena Ristamäki, Ylöjärvi	

Harmonikkaliiton kannattajajäsenet

Sähkötekniikka Oy Kari Siren
Seppo Lankinen Oy
Harmonikkamyynti Dynamis Oy
Harmonikan huolto ja restaurointi Viljo Mannerjoki
Pasi Raukola
Veli Kujala
Traditune Oy
Kotka-Harmonikat ry
Timo Jauhiainen Harmonikkakeskus
Eero Nissinen
Ritva Ahonen

Kannattajajäsenet ovat yhteisöjä tai yksityishenkilöitä, jotka haluavat tukea ja kannattaa Harmonikkaliiton toimintaa. Kannattajajäsenyyteen ei liity jäsenetua eikä -velvoitteita.

MAT MATHEWS

– JAZZHARMONIKAN JÄTTILÄINEN 100 VUOTTA

Mat Mathews poseeraa kuuluisan Hohner-harmonikkansa kanssa mainoskuvassa vuonna 1960.

Teksti Mika Huusari

Hollannissa 1924 syntynyt **Mathieu Hubert Wijnandts Schwartz** ei varmaankaan pikkupoikana harmonikan saadessaan osannut aavistaa, että hän tulisi kuulumaan jazzharmonikan sukupuuhun yhtenä sen kirkkaimmista tähdistä yhdessä **Art Van Dammen** (1920-2010), **Joe Mooneyn** (1911-1975), **Ernie Felicen** (1922-2015) ja **Leon Sashin** (1922-1979) kanssa. Suurin käänne Mathieun elämässä tapahtui, kun hän kuoli 20-vuotiaana radiosta amerikkalaisen jazzhanuristin, Joe Mooneyn, esityksiä! Siitä alkoi oman modernin jazzkielen muokkaaminen harmonikalle.

Taiteilijanimi Mat Mathews tuli tuksi jazzmaailmalle hänen saapuessaan New Yorkin jazzympyröihin tarkalleen 1.3.1952. WNEW-radioaseman toimitaja **Al Collins** muisteli saapumisiltaa: ”Lopetellessani myöhäisillan ohjelmaani teknikkomme tuli sanomaan, että erääl-

lä henkilöllä olisi asiaa minulle. Siellä seisokeli Mat Mathews laukkuineen ja hanureineen. Mat oli tullut suoraan lentokentältä radioasemalle, hän ei ollut edes ehtinyt kirjoittautua hotelliin. Hänellä oli mukanaan Euroopassa äänitetty koelevy, ja se kuulosti mahtavalta!”

Vuodesta 1952 alkoi Mathewsin uralla merkittävin 10 vuoden jakso, jonka aikana hän esiintyi useilla amerikkalaisilla radio- ja tv-kanavilla ja jazzklubeilla sekä levytti toinen toistaan kuuluisamman jazzmuusikon kanssa.

Tukevan ja linjakkaan sointinsa ansiosta Matin harmonikan ääni muistutti tenorisaksofonia, palkeenkäytön ollessa avainasemassa. Myös rikas soinnutus ja bassopuolen rooli tukivat kokonaisuutta. Unohtaa ei sovi vahvan ja täyteläisen äänen omaavia harmonikkoja: ensiksi italialaisvalmisteinen Galanti ja sitten saksalainen Hohner, jotka kytkettiin vahvistinlaitteeseen.

Yhdysvaltalainen jazzhuilistien ykkösen, **Herbie Mann** (1930–2003), vaikutti voimakkaasti Mathewsin yhtyeen sointiin (huilu-harmonikka-kitara-basso-rummut). Yhdessä he loivat tyylikkään sointimaailman, jonka kruunasi jazzlaulajatar **Carmen McRae**. Menoa siivittivät mm. kitaristi **Joe Puma**, bassistit **Oscar Pettiford**, **Percy Heath**, **Whitey Mitchell** ja rumpali **Kenny Clarke**. Kriitikot kiittelivät niin Mathewsin levytyksiä kuin esiintymisiäänkin. **Pietro Deiron** kustantamo julkaisi 1955 oppikirjan *Modern Accordionist – Jazz Improvisations by Mat Mathews*.

Musiikin tyylien painotukset muuttuivat maailmalla 1960-luvulle siirryttäessä. Mat muutti 1964 perheineen takaisin Eurooppaan, Hollantiin, mm. soittaen studioissa sekä sovittaen ja tuottaen musiikkia. Hän asui vuosien mittaan milloin Amerikassa, milloin Hollannissa tai keikkaili kesäkauden Norjassa. Eräässä jutussa kerrottiin, että ”Mathews oli parhaimmillaan matkatessaan maailmalla”.

Mathewsin huippukauden esiintymisistä ei ole valitettavasti säilynyt filmitallenteita. Hänen vanhempana tehdyissä nauhoitteissaan kuuluu ja näkyy jo sairauksien väsyttämä taiteilija, eivätkä ne siten anna todellista käsitystä Mathewsin muusikkoudesta. Tämän jutun yhteyteen onkin koottu tietoa muutamista Matin huippulevytyksiä.

Mat Mathews kuoli 84-vuotiaana 2009 Hollannissa. ☺

Levytyksiä:

- **Jazz lab vol 15** Mat Mathews Quintet & Quartet 1953-54
- **The Modern Art of Jazz** Mat Mathews 1956
- **Wild Kitten** Joe Puma (& MM) 1957
- **New York Jazz Quartet** 1957
- **4 French Horns** conceived by Mat Mathews 1957

Hei hanuristi, jääkö keikka soittamatta...

...kun keikkapalkkio pitäisi laskuttaa, mutta y-tunnus puuttuu?

Ei hätää!

Esiintymisten laskutus, palkanmaksu ja kaikki niihin liittyvä byrokratia hoituu meillä varmasti ja nopeasti, yli viidentoista vuoden kokemuksella.

Ota yhteyttä, niin huolehditaan yhdessä siitä, että yksikään keikka ei jää soittamatta eivätkä palkkiot jumiudu byrokratian rattaisiin!

Seppo Lankinen Oy
0400-485015
s.lankinen@pp.inet.fi
www.seppolankinen.fi

Kupletteja Kolin Kupeelta 28 nuottia sanoituksineen

Hinta 20€ läh.kuluineen
Tied. seppo.turunen@profitvisio.fi

Harmonikan huolto ja restaurointi

Tmi Viljo Mannerjoki
Ikaalinen

Muutto takana

Käsityömasteri hoitaa
huollot, korjaukset,
restauroinnit ja viritykset

Toimipiste on muuttanut
Ikaalisiin
Tervetuloa jatkossa
osoitteeseen Peltotie 15

040-8291 050 | viljo.mannerjoki@vapaalehdykka.net
harmonikanrestaurointi.net | vapaalehdykka.net
Facebook ja Instagram @hhjrmannerjoki

HARMONIKKAMYYNÄ
KALLE KURVINEN

Kalle Kurvinen Ky
Hiilimiiluntie 6, 48310 Kotka
050 63 043
kalle.kurvinen@hotmail.com
www.kallekurvinen.fi

– Myy, ostaa, vaihtaa ja vuokraa –

Ohjeet Harmonikkaliiton ansiomerkkien hakemiseen

Liiton hallitus myöntää jäsenkerhojen ja yksittäisten jäsenten esityksestä Suomen Harmonikkaliiton ansiomerkkejä. Merkkien luokat ovat **kultainen**, **hopeinen** ja **pronssinen** ansiomerkki, ja ne ovat sidoksissa merkin saajan musiikkitoiminnan sisältöön ja vuosiin.

Pukuun kiinnitettävä ansiomerkki on kultaseppä A. Rantasen Leo Rantasen suunnittelema.

Merkkiin liittyy kehystettävä seinätaulu.

Ansiomerkkihakemus kannattaa lähettää noin kuukautta ennen suunniteltua luovutuspäivää. Ansiomerkit ovat maksullisia. Merkkiä ei voi hakea itselleen.

Tarkemmat ohjeet ja hakemuslomake ovat liiton nettisivuilla www.harmonikkaliitto.fi

harmonikkaristeily.fi

22.-23.3.2025
Turku – Tukholma
Baltic Princess

Avustukset kurssi- ja koulutustoimintaan sekä matkastipendit kansainvälisiin kilpailuihin

Suomen Harmonikkaliitto tukee jäsenyhdistystensä koulutustoimintaa ja myöntää sitä varten koulutus- ja kurssiavustuksia. Nuoret soittajat voivat hakea matkastipendejä osallistuakseen kansainvälisiin kilpailuihin. Avustukset käsitellään puolivuositain.

Seuraava hakuaika päättyy 31.10.2024.

Vapaamuotoiseen hakemukseen liitetään kustannusarvio ja tieto siitä, miten hanke aiotaan muilta osin rahoittaa. Liitä hakemukseen myös tilinumero, johon mahdollinen avustus maksetaan. Tapahtuman jälkeen lähetettyjä hakemuksia ei käsitellä. Hakijoilta edellytetään Harmonikkaliiton jäsenyyttä. Kurssien ohjelmaan toivotaan liittoa koskevan esittelytilaisuuden järjestämistä.

Hakemukset osoitteella:

Suomen Harmonikkaliitto ry, Kyröselänkatu 3, 39500 IKAALINEN
Puh. 044 493 6113
tai sähköpostilla toimisto@harmonikkaliitto.fi

Etelän Harmonikka

Kaikki pelit vauvasta vaariin.
Opetus. Huolto.

Raimo Leppänen
040 766 3844
raimo@harmonikka.com

Tanssi- ja viihdeorkesteri
Raimo Leppänen ja Kultainen kuori

www.harmonikka.com

**Valmistamme
laadukkaita
Harmonikan-
sekä Kitaran
remmejä**

Sirpa Oksa

Kanervakatu 5
05800 Hyvinkää
p. 040 5539796
(019) 436990

sirpaoksa0@gmail.com

- Aitoa nahkaa
- Ykkösluokan sametti
- Useita värejä ja malleja
- Tilauksesta yksilölliset

Huom. Sopivat remmit myös pienille soittajille!

UNIVERSAL ACCORDIONS
Georg Mattbäck

Lillbacka 5, 68820 Esse, Ähtävä

☎ 06 - 766 2129, 0400-167 448

www.ottavianelliaccordions.it

www.excelsior-accordions.it

Since 1970

**Harmonikka.[®]
keskus**

OPETUS | MYYNTI | HUOLTO | KERAVAL / SAVIO

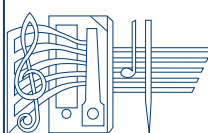
0400 465847 timo.jauhiainen@harmonikkakeskus.fi

Tule mukaan Harmonikkaliittoon koko perheen voimin!

Alle 18-vuotiailta perhejäsenmaksu on 10 € ja
yli 18-vuotiailta 25 € vuodessa. Liiton jäsenedut lehteä
lukuunottamatta ovat samat kuin varsinaisilla jäsenillä.

Ilmoittaudu perhejäseneksi sähköpostitse
liiton toimistoon toimisto@harmonikkaliitto.fi
tai soittamalla numeroon **044 493 6113**.

Lue lisää: www.harmonikkaliitto.fi/jasenyys

HARMONIKKAHUOLTO

Aimo Kuhmonen

Asemakatu 9
38200 Sastamala
p. 050 592 7544

Kotimaiset harmonikkareput ja olkaremmit!

Materiaali: Vettähylyvä
polyesteri tai polyesteri-
puuvillajäljitelmä.

2 taskua, nuottitelineelle
sekä mapille tai tabletille.

Väri: Musta, sininen ja vii-
ninpunainen.

Koko: M, L ja XL

Harmonikan olkaremmit:

Aikuisille sekä lapsille
Pituudet aikuisille:
olkaremmi 73cm alaremmit
22/28cm tai 28/38cm
leveydet 7-10cm.

Bassoremmit: pituus
44-55cm, leveys 7-10cm.

Uudenmaan Harmonikkamyynä

info@uudenmaanharmonikkamyynä.fi

P: 0400 444 571

www.uudenmaanharmonikkamyynä.fi

Extempore-soittokaverit

Lappeenrannan torilla järjestetään näin syksyisin maalais-markkinoita, ja kauan sitten niissä tuli soiteltuakin useampana vuonna. Ja mikäpä oli soitellessa, kun useimmiten sattui aurinkoinen ja lämmin syyspäivä: muistaakseni vain yhtenä kertana jouduimme pitämään pitkiä aikoja päivästä sadetta kauppahallissa.

Neljän pelimannin yhtyeemme sai mukavaa sukseeta ja monenlaista jututtajaa kävi vaihtamassa sanan jos toisenkin kanssamme. Soittajaan suhtaudutaan yleensä positiivisesti – paitsi kerrostalossa, mutta siitähän joskus on ollutkin puhetta.

Eräs vakiokuuntelija noilla keikoilla oli vanhempi isäntämies, vai liekö ollut enemmän rengin puolella. Sellainen, niin kuin meillä päin sanottaisiin, höpöttäjä. Hän oli niitä toreilla tavattavia mukavia ukkoja, joille ehkä vähän selän takana naureskellaan, mutta jotka kuuluvat torikuvaan kuin Lappeenrannassa vety ja atomi (ne erikoisella tavalla täytetyt lihapiirakat, toim. huom).

Mainittu höpöttävä kuuntelijamme oli tavattoman innokas harmonikkamusiikin ystävä, joka seurasi hartaasti jokaisen kappaleen. Toisinaan hän istui jopa häiritsevän lähellä soittajia, ilmeisesti kuitenkin vain kuullakseen varmasti kaiken.

Joka kerta mies otti kontaktia, höpötteli ja kehui meitä maasta taivasiin. Kerran mies ehdotti innokkaana, että ”kuule, mie hankinkii ja haitari ja, ja sit mie tuu siu kanssais soittamaa, sehä oiskii kommeeta ko myö kahestaa veltäis, eiks nii?” No, eihän siinä voinut muuta sanoa kuin mikäpäs siinä, kun arvattavaa oli, ettei tämmöistä tulisi tapahtumaan, mies kun tuskin oli haitaria pitänyt koskaan edes käsissään. Se oli vain semmoista innokasta puhetta.

Muistelisin kuitenkin, että soittajia tarjoutui harvemmin esiintymään: useimmiten kävi niin, että joku innokas kuorolaulun harrastaja halusi tulla laulamaan säestyksellämme. No, menihän se yksi kappale yleensä ilman suurempia tuskia läpi, vaikka ekstempore-laulajan aloitukset, kiinniotot, nuotin kestot ja sävelkorkeus saattoivat usein yllättää säestäjän.

Monelle soittajalle tämä tilanne on tuttu, ammattisoittajille vieläkin tutumpi, jopa vähän vaivaannuttavakin.

Pyyntö lavan reunalta on kyllä yllättänyt myös toisinaan positiivisesti. Olimme soittamassa Raipon maatalousoppilaitoksella joitakin maataloustuottajien kinkereitä, kun vienos-kesäillassa paikalle saapui kesäpartainen, ei aivan selvä shortsihousuinen äijä. Kuunneltuaan meitä hetken kysyi, saako hän lainata viulistin soitinta hetkeksi. Hieman epäillen viulistimme antoi vanhan tehdasviulunsa (jota hän tosin itsekin nimitti lämpimästi ”stradivariuksen huoripojan” tekemäksi), ja äijä iski sen suurehkon leukansa alle. Ja sitten lähti: ”Yö, kun tummuu yllä itämaan....” Ammattimieheksi paljastunut kylän kesäasukas soitti todella mehukkaasti ja komeasti *Itämaista rakkautta*. Kappaleen soitettuaan hän hillitsi itsensä ja antoi viulun takaisin omistajalleen, kehuen korrektisti viulun sointia.

Näin harrastajana voi jälkeenpäin todeta, että nuo ekstempore-soittokaverit ovat olleet aina omalla tavallaan avartava kokemus: ne ovat opettaneet sopeutumaan tilanteeseen kuin tilanteeseen.

Kaikista soittajista ja laulajista oppii jotakin, niin hyvässä kuin pahassa. Ne ovat myös opettaneet toimintamalleja ja opettaneet arvioimaan aina tilanteen: milloin soittaminen on ok ja milloin on kohteliaasti kiellettävä yhteistyö. ☺

PALJE+

10. Valtakunnallinen yhteissoittokatselmus la 23.11.2024

Champion Door -areena, Nivala | paikallistv.fi

Ikärajan yhteissoittokatselmus (live + video)
Kokoonpanoon tulee kuulua vähintään yksi harmonikka
Vapaavalintainen ohjelmisto, kesto enintään 10 min

Ilmoittautuminen 20.10.2024 mennessä

Lisätietoja:

jmo.fi/paljeplus

  paljeplus

paljeplus@jmo.fi

**JOKILAAKSOJEN
MUSIIKKIOPISTO**

NIVALA
Kasvatamme tulevaisuutta

Harmonikkaristeily

22.-23.3.2025

Baltic Princess • Turku – Tukholma

Tanssiorkesteri PNP • Sepot • Lasten Laivatähtikisa • Harmonikkakerhot • Messut...

Varaa nyt!

harmonikkaristeily.fi

Ja tule mukaan iloiseen joukkoon!

Suomen Harmonikkaliitto
044 493 6113

Nettisivut:
harmonikkaristeily.fi

Bussikuljetukset
satamaan!

Liiton jäsenille
15 €:n alennus!